Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5192 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 28/13 ՄԱՐՏ 1903 ՈՒՐԲԱԹ 14 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1320 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5192

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آرولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի պուլ կ'ընդունուի,		115

ղրուշի պուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՁԵՒ ՄԸ

Ամէն բանի խարդախութիւնը տեսնուած էր, ամէն արտադրութեան կեղծը տեսնուած էր, բայց որբ. չահագործելու խարդախութիւնը չէր տեսնուած։ Նըպատակնիս նորէն Պատ. Թումայեանի որբանոցաց չարաշահութեան կամ Բարիզի Քոմիթէս կարծեցեալ Քոլոնա անուն կնոջ համանման գործողութեան խնդիրն յուզել չէ. զի անոնք այլ եւս չատ ծանօթ իրողութիւններ են, այլ գլխաւորաբար ողբալ սա տխուր ոգին, որով այդ վատ արարքներուն միջնորդները խիղճ չեն ըրած խաբել բաղդին ժառանգազուրկ խեղճ տղաքը, անոնց կըռնակէն շահեր ընելու դատապարտելի նպատակով։ Եւ ցաւալին սա է որ այդ միջնորդներուն մէջ կայ նաեւ հայ քահանայ մը՝ Տ. Թադէոս անուն, եւ իր որդին Մաքսուտ, որոնք անկարելի է թէ միամտաբար ծառայած ըլլան յիշեալ կարծեցեալ Քոմիթէսին չարաշահութեանը, երբ միջնորդ ու գործիք կ'ըլլային անոր տրամադրութեան ներքեւ 15–20 որբեր դնելու՝ հաւաքելով զանոնք Ռումանիոյ կողմերէն։

Բայց ինչ որ աւելի զարմանալի ու միանգամայն ցաւալի է, այն տխուր պարագան է թէ որբերու ծնողքներն ու պաշտպանները այնքան միամիտ գտնուած են որ մի ոմն Մաքսուտ անուն անձի յանձներ են իրենց սրտին հատորները, առանց քննելու թէ վաւերական ինչ յանձնարարագիր ունի անիկա պաշտօնական ո՛ եւ է մարմինէ, Կաթողիկոսէ, Պատրիարքէ, Առաջնորդէ, եւլն.։ Միթէ այնքան նուա՞զ կարեւորութիւն ունին իրենց աչքին սիրելիները, որ գրեթէ ծախելու պէս ձեռքէ կը հանեն զանոնք, անպաշտօն եւ անկարեւոր անձերու յանձնելով՝ տանելու համար աշխարհէ աշխարհ, քաղաքէ քաղաք, ցուցադրելու իբրեւ խեղճութեան տեսարաններ եւ չահագործելու անոնց պատճառած կարեկցութիւնները։ Որբական նուրբ զգացումէ Թափուր ժողովուրդներու յատուկ այսպիսի արարք ինչպէս կրնայ սպառնալ հայ ծնողքներէ, որոնց դարաւոր բարեմասնութեանց գըլխաւորն էր անձնուէր զաւակասիրութիւն։ Ուանելիք եւ հետեւելիք ուրիշ բան չէ՞ր մնացեր օտարոտի ազգերէն։ Այսքան դիւրախաբութիւն ո՞ր ծնողքին պատիւ կը բերէ, կամ ինչպէս կը յարմարի մեր համայնքին յատկանիշը եղող զգուշաւոր ու պահպանողական ոգիին։

Բայց դեռ աւելի ցաւալին կայ։ Երբ Փիրանեան ու Թումայեան բանուեցան այս նորօրինակ խարդախութեան արարքին մէջ, կըցան խոյս տալ մեր եկեղեցական նուիրապետութեան կողմէ պատիժ կրելէ, իրենց բողոքական ըլլալուն չնորհիւ, իսկ Բարիզ բնակող անպաշտօն Տ. Թադէոս քահանան ու իր որդի՞ն ինչո՞ւ անպատիժ մնան, քանի որ պատիժէ խուսափելու նոյն դիւրութիւնը չունին, ըստ որում մեր հոգեւոր իշխանութեան իրաւասութեան ներքեւ են։ Պէտք չէ՞ որ օրինակելի պատիժ մը ենթարկուին, որպէս զի թէ՛ իրենք խրատուին եւ թէ ուրիշներու առջեւ առակ նշաւակի ըլլալով՝ զգաստութեան դաս մը ընծայեն։ Չի վերջապէս ինչ կը նշանակէ մանկավաճառութեան միջնորդ ու գործիք ըլլալ կամաւոր գիտակցութեամբ. ո՛չ ապաքէն մի միայն իրենց անձնական շահուն համար ըրած են։ Միթէ կրնա՞ն վստահեցնել թէ լոկ մարդասիրութեամբ եւ որբասիրական անձնուիրութեամբ Բարիզէ Ռումանիա երթալով ժողվեցին այդ տղաքները ու Բարիզ տարին, այնպէս հաւատալով թէ որբերուն բարիք կ'ընէին, անոնց ներկան ու ապագան կ'ապահովէին։ Անչուշտ ոչ, որովհետեւ աշխարհ արարած գիտէ թէ անոնք անմտութեամբ ու միամտութեամբ այդ բանն ըրած են, դարձեալ կարելի չէ հաւատալ։ Հետեւաբար՝ պէտք է որ Էջմիածնէ կամ Պատրիարքարանէ արժանի պատիժն ընդունին այդ քահանան ու իր որդին՝ իրաւասութեան այն սահմանին մէջ, որով կրնան պատժել այդ հոգեւոր մարմինները։

Առանց այդպիսի արդար խստութեան մը՝ ապահով եղիք թէ դեռ չատ Տ. Թադէոսներ ու չատ Պ. Մաքսուտներ կըրնան երեւան ելլել, եւ չարունակել խարդախութեան այս նոր ձեւը. այն է որբ մանուկներու չահագործութիւնը։

ՑՈՒՍԱԿ

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԿՐՕՆՔՆԵՐ

ՊՈՒՏՏԱ

(ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ)

Բ

7. Ո՞վ է Պուտտա։

—Ա՛ն որ ինքնիրեն գտաւ լոյսն ու կատարելութիւնը, ա՛ն որ ի ծննդենէ ազատուած էր (մեղքերէն). անհունս բարի, ճշմարտութեան իմաստուն աւետաւորը եւ պուտտայական կրօնի հիմնադիրը։

8. Պուտտա Աստուա՞ծ մըն է, որ երեւցած է մարդոց։

—Ո՛չ.

9. Աստուծոյ առաքեա՞լ մըն է, որ երկիր իջած ըլլայ, մարդոց փրկութիւն բերելու համար։

—Ո՛չ։

10. Ուրեմն մա՞րդ մըն է։

—Այո՛, մարդ մըն է։ Բայց մարդ մը, որ հազարաւոր տարիներու մէջ հազիւ կը ծնի. աշխարհի ա՛յն վեհ ջահերէն, որոնք բարոյապէս եւ հոգեւորապէս կ'ուղղեն մոլորած եւ վշտագնած մարդկութիւնը։

11. Պուտտա իր անո՞ւնն է։

—Ո՛չ. Ներքին վիճակի մը, մտաւոր կացութեան մը նկարագիրն է Պուտտա։

12. Ուրեմն ինչ կը նշանակէ Պուտտա բառը։

—Լուսափայլ. կը նշանակէ ա՛յն մարդը, որ իր ոյժերով հասած է գերագոյն գիտութեան եւ բարոյական կատարելութեան. (մէկ բառով կը նշանակէ գիտուն)։

13. Պուտտայի բուն անունը ի՞նչ էր։

—Ծննդեան ատեն կոչուած էր Սիտտարթա (=ամենայաջող). իր ընտանեկան անունն է Կոտամա (=Որդիք արեգական)։

14. Որո՞նք են իր ծնողները։

—Սուտտոտանա Թագաւորն եւ Մայա Թագուհին։

15. Սուտտոտանա Թագաւորը ո՞ր ժողովուրդին վրայ կ'իշխէր։

—Սաքիաներու՝ Հնդիկ ժողովուրդին վրայ։ (1)

16. Սիտտարթա իշխանը ե՞րբ ծնաւ։

—Քրիստոնէական Թուականէն 623 տարի առաջ։

17. Անոր վերապահուած վսեմ բախտը ո՛ եւ է գուշակութեամբ յայտնուեցա՞ւ։

—Այո՛. Սուտտոտանա Թագաւորի պալատին մէջ գտնուող Պրահմաններ, ինչպէս նաեւ քուրմեր գուշակեցին զայն։

18. Ինչպէս յղացուած էր իրենց գուշակութիւնը։

—Եթէ Սիտտարթա իշխանը մնար աշխարհի մէջ, զօրաւոր միապետ մը, արքայից արքայ մը պիտի ըլլար. իսկ եթէ աշխարհէն հրաժարէր եւ ճգնէր, պիտի ըլլար վսեմ Պուտտա մը, աշխարհի լոյսը։

9.— Մեծա՞ն այս գուշակութիւնը եղա՞ւ։

—Ո՛չ Քալաթէջվալա ճգնաւորը, հագին մըտնելով Թողուց Հիմալայայի առանձնատունը, եկաւ եւ խոնարհեցաւ տըղուն առջեւ ու ըսաւ. «Իրօք այս տղան օր մը գերագոյն եւ կատարեալ Պուտտա մը պիտի ըլլայ եւ փրկութեան ճամբան պիտի ցուցնէ մարդոց։ Ճգնաւորը լացաւ՝ գիտնալով որ իր լեցուն տարիքը արգելք պիտի ըլլար այդ ժամանակները տեսնելու։ (2)

20. Սուտտոտանա՝ Քալաթէջվալայի գուշակութեան վրայ ուրախացա՞ւ։

—Ո՛չ. ընդհակառակը աշխատեցաւ որ արգիլէ անոր կատարումը իր ձեռքը գըտնուած բոլոր միջոցներով։ Ան կը փափաքէր որ Սիտտարթա իշխանը կարող միապետ մը, աշխարհի տիրապետող մը ըլլայ։

21. Իր նպատակին հասնելու համար ի՞նչ միջոցներ գործածեց.

—Իշխանէն հեռացուց ինչ որ կրնար ծանօթացնել անոր մարդկային տառապանքը եւ մահը։ Զայն չրջապատեց ամէն վայելքներով եւ Թագաւորական չքեղութիւններով, որպէս զի աշխարհի կեանքին կապէ սերտ կերպով։ Նշանաւոր վարժապետներ ստանձնեցին անոր բոլոր գիտութիւններն ու արուեստները ուսուցանելու եւ արքայորդիի մը վայել ձիաւորի մարզանքները սորվեցնելու գործը։

Երբ իշխան Սիտտարթա պատանեկութեան հասաւ, հայրը երեք չքեղ բնակարաններ չինել տուաւ անոր. մէկը Հընդկաստանի իւրաքանչիւր եղանակին համար, այսինքն՝ ամրան, գարնան եւ ձըմրան համար։ Երեքն ալ մեծագոյն չքեղութիւններով կահաւորուեցան։

Այդ չէնքերը չրջապատուած էին ընդարձակ պարտէզներով, հովանաւոր ծառուղիներով, անիար (3) ծաղիկներով եզերուած վճիտ աւազաններով, խորունկ այրերով, չատրուաններով եւ չնաշխարհիկ ծաղիկներով ծածկուած ածուներով։ Իշխանը իր երիտասարդութիւնը անցուց անոնց մէջ։ Խստիւ արգիլուած էր որ չմօտենան աղքատներու, հիւանդներու եւ ծերունիներու։

22. Իշխան Սիտտարթա միամինակը ապրեցաւ հոն։

—Ո՛չ. Երկրին ամենէն ազնուական ընտանիքներու զաւակներով չրջապատուած էր։ Հայրը՝ տասնըվեց տարեկան հասակին մէջ կարգեց զինքը Սուպրապուտտա Թագաւորին աղջկան, Եասօտարա իշխանուհիին հետ (4)։ Վերջապէս խումբ մը՝ պարի եւ երաժշտութեան մէջ յաջողակ, գեղեցիկ մատղաչ աղջիկներ պատրաստ էին զայն զբօսցնելու։

* * *

---

(1) Սաքեանք (sakya) կը վերաբերին արիական մեծ ընտանիքին, որու անդամներն են նաեւ Լատինները, Գերմանները, Սլաւները։ Անոնց բնակած երկիրը կը տարածուէր Հնդկաստանի հիւսիսային արեւմտեան կողմը, Հիմալայայի ստորոտը։ Քափիլավասթու մայրաքաղաքը հաստատուած է Ռօհինի գետի ընթացքէն գրեթէ 150 քիլոմէթր հեռաւորութեան մը վրայ, Պէնարէսի հիւսիսային կողմը։

(2) Արդէն Պուտտայի ծնունդէն չատ դարեր առաջ, Հնդկաստանի մէջ կային մենակեաց եւ ճգնաւոր Պրահմաններ։ Անո՛նք միաբանութեամբ կ'ապրէին անտառներու խորը եղեգէ փոքրիկ հիւղակներու մէջ, պարապելով սուրբ գիրքերու ուսման կամ առանձինն կ'ապրէին քաղաքներու մէջ կամ ծառերու ներքեւ։ Ճըգնաւորներէն չատեր տեղէ տեղ կ'երթային, մուրալով իրենց օրապահիկը եւ դժնդակ վշտամբերութիւններու մէջ կը զառածանէին՝ իրենց մարմին ցանկութիւնները մեռցնելու համար, իրենց հոգին երկրային բոլոր կապերէն ազատելու եւ այսպէսով յաջողիլ յաւիտենականին՝ Պրահմային հետ՝ միանալու համար։

(3) Անիար, Lotos կամ Lotus ծաղիկն է, առասպելական ծաղիկ մը, զոր ուտողը կը մոռնար իր հայրենիքը։

(4) Դեռ հիմա Հնդիկ բարձր դասակարգի սովորութիւնն է իրենց զաւակները չուտ կարգելը, յաճախ 10–12 տարեկան։ Բնականաբար զուգաւորութիւնը չատ ուշ տեղի կ'ունենայ։

ՆՈՐԱՆՇԱՆԱՐԿԱԾԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա

Ժան Մօպէր, իր աղքատիկ վիճակին բերմամբ, ստիպուած էր բնակիլ ձեղնայարկի նմանող փոքր սենեակի մը մէջ։

Օր մը մինչ խարխուլ սեղանի մը առջեւ նստած կը կարդար նօտարին նամակը, կարծես թէ չէր ուզեր իր աչքերուն հաւատալ։ Նամակը սապէս խմբագրուած էր.—

«Ձեր հօրաքրոջ՝ Տիկին Բաթրիսի մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնելով, ստորեւ կը ծանուցանեմ հանգուցեալին կողմէ ձեր անունով ինծի աւանդըւած գումարին հատուցման պայմանները։ Տիկին Բաթրիս յիսուն հազար ֆրանք հըրիտակած է ձեզ։ Պարտաւորած էք մէկ տարուան մէջ ամբողջովին ծախսել այն գումարը։ Եթէ երբեք իսպառ չը վատնէք, առկէ պիտի զրկուիք։ Պէտք է որ յիսուն հազար ֆրանքը մէկ տարուան մէջ սպառի՛, մէկ սանթիմ իսկ չմնալու պայմանաւ։ Եթէ կը հաւանիք հանգուցեալին կողմէ առաջարկուած այս պայմանին, դիմեցէք մեր գրասենեակը»։

Նօտար
ՕԿԻՒՍԹԻՆ ՖՈՐԺԸՐՕԱ»

Ժան Մօպէր, այս նամակը կրկին եւ կրկին կարդալով հանդերձ, բնաւ չէր ուզեր հաւատալ իր աչքերուն։ Տիկին Բաթրիս արդեօք ինչո՞ւ համար առաջարկած էր այդ տարօրինակ պայմանը։ Այսչափ աղքատիկ վիճակի մէջ յիսուն հազար ֆրանքի տիրանալ, ու այս գումարը մէկ տարուան մէջ վատնել յետոյ նորէն աղքատութեան ենթակայ ըլլալ, ասուցիւ չատ ծանր կը Թուէր իրեն։ Այդ կինը կարծես թէ կը ծաղրէր այս հէք երիտասարդը։

Բայց ինչ օգուտ... փոխանակ միշտ այսպէս աղքատիկ ու չքաւոր վիճակի մէջ ապրելու, միթէ աւելի լաւ չպիտի՞ ըլլար յիսուն հազար ֆրանքը ձեռք անցընել...։

Ժան Մօպէր, նոյն օրը մինչեւ իրիկուն խորհելէ յետոյ, որոշեց ընդունիլ այս պայմանը։

«Բան մը կորսնցուցած չեմ ըլլար, ընդհակառակը, գոնէ տարի մը հաճելի ժամանակ կ'անցընեմ։ Այնուհետեւ, տեսնենք ինչ կ'ըլլայ... ըսաւ իւրովի։»

Ցաջորդ առաւօտ, իսկոյն գնաց տեսաւ նօտարը։

Բ

Ժան Մօպէր, մանրամասնաբար պայմաններն ընդունելէ ու յիսուն հազար ֆրանքին տիրանալէ յետոյ, սկսած էր արտասովոր կեանք մը վարել։ Կը չրջագայէր, կը զբօսնուր, զուարճութեան մէջ կ'անցընէր իր բոլոր օրերը։ Հիմնովին փոխած էր իր կենցաղը։ Բնականաբար, երբեմնի Ժան Մօպէրը չէր։ Շքեղ ճաշարաններ կը յաճախէր, միշտ Թատրոններու մէջ կը գտնուէր, ամենաճարտար դերձակներու զգեստ կը յանձնարարէր, ու իր բոլոր ընկերներուն նախանձը կը չարժէր։ Ասով հանդերձ, հէք մարդը սրտի անդորրութիւն չունէր։

Իբր վեց ամիս, Բարիզի մէջ այսպիսի կենցաղ մը վարելէ յետոյ, ամառն եկած էր։ Ըստ որում ալ կարելի չէր դրամ վատնել հոն, որոշեց բարձր դասակարգի յատուկ զբօսավայրերէն մէկն երթալ։ Ժեռա–Տը–Մէռի միջավայրը չատ յարմար գտաւ՝ դրամ ծախսելու մասին։ Հոն, հոյակապ յարկաբաժին մը վարձեց ընդարձակ օթեւանի մը մէջ։ Որովհետեւ չատ ազնուականօրէն կը վարուէր եւ լիաբուռն դրամ կը ծախսէր, ամէն ոք մասնաւոր յարգանք մը ցոյց կուտար անոր։ Շատ ժամանակ չանցած, ինքզինքը ճանչցուց բոլոր զբօսավայրերուն մէջ։ Արդէն վայելչագէմ, համակրելի, անուշլեզու երիտասարդ մը ըլլալով, օթեւանին մէջ գտնուած բոլոր ընտանիքները մեծ հաճոյք կը զգային անոր ներկայութենէն։

Գ

Սակայն օր մը, ձախող հանդիպում մը չփոթեցուց հէք երիտասարդը։ Ժան Մօպէր ակամայ սիրահարած էր հարուստի մը աղջկան։ Սկսած էր մոլեգին տարփանքով մը սիրել օթեւանին մէջ բնակող փարթամ ընտանիքի մը սիրելի աղջիկը, Օր. Ռընէն։ Ամէն ատեն անոր հետ կը գտնուէր ու տարփանքը հետզհետէ կ'արծարծուէր։ Բայց ափսո՜ս... կատարելապէս աներկբայ էր թէ անպատճառ դըժբաղդ պիտի ըլլայ այս տարփանքին մէջ։ Օր. Ռընէ միլիոնատէրի մը աղջիկն էր, իսկ ինքը չորս հինգ ամիս յետոյ դրամազուրկ պիտի ըլլար, Թշուառօրէն պիտի ապրէր...։ Ասուցիւ չատ ծանրակչիռ էր խեղճ երիտասարդին արկածը։

Գիշեր թէ ցերեկ, հոգեհանջ ու մտահոգ կեանք մը կ'անցընէր։

Ասով հանդերձ, երբեք չէր կրնար հրաժարիլ Ռընէն սիրելէ, ու միշտ անոր հետ կը գտնուէր։ Ամէն տեղ, ամէն զբօսանքի մէջ, անոր կը հետեւէր։

Զարմանալին սա էր որ դեռահաս աղջիկն ալ սկսած էր սիրել այս վայելչագէմ ու մեծահարուստ երիտասարդը, այնպէս որ, երբ դիտեց Ժան Մօպէրի երկմտութիւնը, չկրնալով զսպել իր զգացումները, ինքը հակառակ սովորութեան կանխեց սիրոյ յայտարարութիւնը։

Օր մը, անտառին մէջ, Թեւ Թեւի պտըտած ատեն, Ռընէ յանկարծ ըսաւ դողդղոջ ձայնով.

—Պ. Ժան...։

Ցետոյ, անմեղունակ աղջկան մը վայել չիկնումներով ու վարանումներով յայտնեց թէ ինչեր կը զգայ իր սրտին մէջ։ Երիտասարդն երազի մէջ կը կարծէր ինքզինքը. չէր կրնար բնաւ հաւատալ...։ Օ՜հ, Աստուած իմ... այս միլիոնատէրին աղջիկը սիրոյ յայտարարութիւն ըրաւ իրեն... միթէ ալ եւս կարելի՞ էր անդրդուելի մնալ... հէք երիտասարդին միտքը յափշտակուած էր։

Ժան ալ խոստովանեցաւ իր բովանդակ սէրը։ Օ՜հ, տարփանքի անմոռանալի վայրկեան մըն էր աս։ Երկուքն ալ իրարմէ զատուեցան յուսալից ու զուարթ։

Ցաջորդ օրը, Օր. Ռընէի ատեն հետեւեալ նամակը, զոր գրած էր Ժան Մօպէր.—

«Օրիորդ,

«Ձեր այս նամակը կարդացած ատեն, ես արդէն հեռացած պիտի ըլլամ։ Անգամ մըն ալ ձեզ չտեսնելու պայմանաւ՝ կը մեկնիմ։ Մեծ յանդգնութիւն մըն էր սիրել ձեզ, բայց դժբախտաբար չէի կրնար չսիրել։ Ամէն պարագայի մէջ, չկարենալով զսպել ինքզինքս, կը համարձակիմ ձեր քնքուշ ձեռքերն ու ներում կը խնդրեմ։ Մոռցէք զիս։

ԺԱՆ ՄՕՊԷՐ»

Խեղճ աղջիկը՝ չափազանց սրտայուզուած էր։ Օթեւանին մէջ, ամենքը Ժան Մօպէրի մեկնումին վրայ խօսելով, այլ եւ այլ նշանակութիւններ կուտային անոր։ Բնականաբար, ո՛չ ոք գիտէր այս մեկնումին իրական պատճառը։

Սակայն հէք Ժանը, նկատելով իր դիրքն ու վերջապէս ունենալիք ծանրակշիռ վախճանը, պատուաւոր ընթացքի մը մէջ գտնուելու համար՝ պէտք զգացած էր մեկնիլ։ Եթէ չկարենար ինքզինքը զսպել ու խեղճ աղջկան աղետաբեր եղող ընթացքի մը հետեւէր, յետոյ ինչպէս պիտի դարմանէր այդ սխալը։

Այս նամակը գրելէ ու այդ գեղազուարճ վայրէն մեկնելէ յետոյ, իր քով մնացած քանի հազար ֆրանքը ամբողջովին նուիրեց աղքատներու, քանի որ ո՛չ մէկ մէկ բանէ հաճոյք զգացած էր, մանաւանդ թէ կ'ուզէր ընդհուպ վերստանալ իր երբեմնի աղքատիկ վիճակը։ Հիմա նորէն դրամազուրկ մնալն անոր խիղճը [illegible] նպաստած էր։ Միայն, չէր կրնար մոռնալ այս նուիրական տարփանքն ու աչքէն հեռացնել դեռատի աղջկան երեւակայականը։

Դ

Ձմեռն եկած էր ալ եւս։ Առաւօտ մը, հէք Ժան անյուսահատ արթնցաւ, որ սկսաւ միջոցներ մտածել՝ իր այս տառապալից կեանքին վերջ տալու մասին։ Ալ եւս ապրելով ինչ պիտի ընէր... կեանքն ինչ հաճոյք ու ըղձանք պիտի ընծայէր ալ եւս...

Մինչդեռ այսպէս կը խորհրդածէր իսպառ, յանկարծ դուռը զարնուեցաւ։ Երբոր ելաւ բացաւ, իր դիմացը գտաւ միլիոնատիրոջ գեղանի աղջիկը, Ռընէն, ու չափազանց չփոթեցաւ։ Այս տագնապին ու յուզման մէջ, ափ ի բերան եղած էր։

—Ռընէ՜... կը կակազէր։

Դեռահաս աղջիկն ալ կը դողար։ Իր տարփածուին ձեռքէն բռնելով ըսաւ.

—Օ՜հ, գտայ քեզ... ինչ բարեբաղդութիւն...

—Բայց դուն հո՞ս...օ՜հ, Աստուած իմ...։

Այս պահուն եկած էր նաեւ աղջկան հայրը, միլիոնատէրը։ Սանդուխներէն վեր ելլելուն համար չատ յոգնած ըլլալով, կ'ըսէր ծիծաղելով.

—Այսչափ բարձր տեղ բնակելու ինչ հարկ կայ... չնչասպառ ըրիր զիս։ Տե՛ս թէ մինչեւ ուր գալու ստիպեցիր մեզ... չեմ գիտեր թէ ինչպէս այս աստիճան հմայեցիր Ռընէն... քու մեկնելէդ յետոյ, բնաւ չկրցաւ հանգստանալ։ Օր ըստ օրէ կը դեղնէր, կը դալկանար։ Վերջապէս ստիպուեցանք փնտռել քեզ։ Գիտնայի՛ր, թէ ո՛րքան դժուարութիւններ, ո՛րքան նեղութիւններ կրեցինք։ Քեզ հոս գտնելն Ամերիկան գտնելէն աւելի դժուար եղաւ։ Ալ եւս յուսահատ եղած էինք։ Խեղճ աղջիկս պիտի մեռնէր։ Բայց գտա՛նք վերջապէս, եւ թէ այնպիսի միջոցով մը՝ որ գիտէ կեանքիդ բոլոր մանրամասն պարագաները։ Զարմանալին սա է որ այս մարդուն հետ միշտ միասին գտնուելով հանդերձ, անոր չէինք դիմեր ու հեռուները կը փնտռէինք քեզ։ Ինչ գիտնամ... վերջապէս զուգադիպումն այս մտատանջութենէն ազատեց մեզ։ Օր մը, իրեն պատմած էի թէ օդափոխութեան համար այսինչ տեղ գացած էինք այս ամառ ու քեզի հետ տեսակցած։ Անմիջապէս քեզ հարցուց, կ'ուզէր ինծէ տեղեկութիւններ առնել քու վրայօք։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (45)

ԱՆԱՏՕԼ ՖՐԱՆՍ

ԿԱՐՄԻՐ ՇՈՒՇԱՆ

ԺԹ

Կառքին, յետոյ իր սենեակին մէջ, Թերէզի աչքին կը ցցուէր Տէշարթրի ցաւագին ու անգութ նայուածքը։ Անհամբերութենէն՝ սենեակին մէջ կը պտըտէր։ Ո՞ւր գացած էր Տէշարթր եւ ինչ կը խորհէր։ Մանկամարդ կնոջ համար տանջանք մըն էր անոր քով չգտնուիլը այդ պահուն։

Սենեկապանուհին ճիչ մը արձակած էր, արեան կաթիլներ նշմարելով տիրուհիին չիւկին վրայ։ Թերէզ առանց գիտնալու ձեռքերը արիւնած էր, կարմիր չուշանով նկարուն սուտակը քաշած ատեն։

Բիչ յետոյ Թերէզ անկողնին մէջ կը դառնար. միակ գաղափար մը սեւեռուած էր մտքին մէջ, այն է Տէշարթրի ցաւագին ու զայրացկոտ նայուածքը։

Այդ միջոցին Պ. Մարթէն Պէլէմ լոյս տեսնելով սենեակին մէջ, ներս մտաւ։

—Թերէզ, չե՞ք քնանար դեռ։

Իր պաշտօնակիցներուն քովէն նոր կը դառնար, որոնց հետ խորհրդակցութիւններ կատարած էր։ Կոմսը ինք ալ յոգնած ըլլալով՝ իր սենեակը գնաց, խորհուրդ տալով կնոջը՝ քնանալու։ Թերէզ ժամացոյցին նայեցաւ. ժամը մէկն էր. «հիմա անիկա ալ կը տառապի, խորհեցաւ...» Ոտքի ելլելով պատուհանին քով գնաց եւ վարագոյրը վեր առաւ։ Ցուրտէն մեկելով՝ նորէն անկողին մտաւ։ «Նախանձոտ, խօլաբարոյ նախանձոտ է Տէշարթր, խորհեցաւ Թերէզ։ Բայց ատիկա ջիղերու եւ խառնուածքի արդիւնք է, ըսաւ։»

Լամբարը լոյս չէր տար ալ եւս։ Մոմերը վառեց Թերէզ։ Ժամը վեցուկէսն էր։ Բիչ յետոյ կը լուսնար։

Երբ ժամը իննին Թերէզ իր սիրահարին բնակարանը հասաւ,

—Պ. Ժաք հոս չէ, ըսաւ դռնապանուհին։

Այս վերջինին ամուսինը տեսնելով որ մանկամարդ կինը լուռ կը մնար։

—Պ. Ժաք դեռ չվերադարձաւ։

—Կը սպասեմ, պատասխանեց Թերէզ։

Սրահին մէջ քիչ մը սպասելէ յետոյ, ոտնաձայն մը լսեց։ Դուռը բացուեցաւ եւ Տէշարթր ներս մտաւ։ Անձրեւէն Թրջած ու ցեխոտած, տենդոտ դէմք մը ունէր քանդակագործը։ Այնպիսի անկեղծ նայուածք մը նետեց իր վրայ որ Տէշարթր զարմացաւ։ Բայց իսկոյն յիշելով իր ներքին տառապանքը, ըսաւ.

—Տակաւին ինչ կ'ուզէք ինէ։ Կարելի եղած չարիքը պատճառեցիք ինծի։

—Ժաք, մտիկ ըրէք ինծի...

Տէշարթր գլխով նշան ըրաւ թէ չէր ուզեր մտիկ ընել։

—Ժաք, մտիկ ըրէք ինծի։ Չեմ խաբած ձեզ։ Օ՜հ, ո՛չ, չեմ խաբած ձեզ։ Միթէ կարելի՞ բան էր։

—Գթացէք վրաս, ընդմիջեց Տէշարթր։ Ալ եւս չարիք մի պատճառէք ինծի։ Միայնակ ձգեցէք զիս։ Եթէ գիտնայիք անցուցած գիշերս, քաջութիւն չպիտի ունենայիք զիս չարչրելու։

Լայն ու ցած բազմոցի վրայ նետեց ինքզինքը, ուր վեց ամիս առաջ համբուրած էր իր սիրուհին։

Տէշարթր ամբողջ գիշերը Թափառած էր հոս հոն, յետոյ որոշում տուած էր տուն դառնալու։

Նորէն խնդրեց Թերէզէն առանձին Թողուլ զինքը։ Իր զգացած խռովքին մէջ՝ կարեկցութիւն մը կը զգար իր անձին նկատմամբ։ Կ'ուզէր քնանալ, բայց ոչ մեռնիլ. մահը սարսափ կը պատճառէր իրեն։ Ալ եւս չարթննալու պայմանաւ քնանալ կ'ուզէր։

Թերէզ սիրահարին երկարեց Թեւերը, ըսելով.

—Ժաք, մտիկ ըրէք ինծի։

Ժաք գլխի չարժումով հասկցուց թէ անօգուտ էր իր խօսիլը։ Սակայն կը փափաքէր լսել Թերէզի բացատրութիւնները։

—Կրցի՞ք հաւատալ թէ կը խաբէի ձեզ եւ ուրիշ սիրահար մըն ալ ունէի։ Բայց եթէ իմ սիրահարս եղած ըլլար ան, պէտք չպիտի ունենար օթեակին մէջ խօսելու ինծի հետ։ Ժամադրութիւն տալու հազարումէկ միջոցներ կրնար գտնել ան։ Կրնա՞մ ուրիշի մը վերաբերիլ։ Հրէշային բան է ձեր երեւակայածը։

Անգութ դանդաղութեամբ մը պատասխանեց Տէշարթր.

—«Ամէն օր, ժամը երեքէն յետոյ, տունը պիտի գտնուիմ, Սբոնթինի փողոց»։ Ձեր սիրահարը չէր այս խօսքերը ըսողը։

Թերէզ ոտքի ելաւ ու ցաւագին չեշտով մը ըսաւ.

—Այո՛, անոր սիրուհին եղած եմ։ Լաւ գիտէիք այդ բանը։ Ստեցի, ձեզ չվշտացնելու համար։ Արդէն գիտէիք իմ անցեալը, որուն վրայ կը խօսէիր յաճախ։ Չէի գիտեր որ յետոյ քեզի պիտի հանդիպիմ. ճանձրոյթի վայրկեաններուս մէջ անոր անձնատուր եղայ։

Մանկամարդ կինը ծնրադրելով յարեց.

—Ցանցաւոր եմ. քեզի սպասելու էի. ինչո՞ւ համար աւելի կանուխ չհանդիպեցար ինծի։

—Բան մը չէի գիտեր եւ չէի ուզեր գիտնալ, ըսաւ Տէշարթր։

Թերէզ քաչքչուելով մինչեւ իր սիրահարը, ուզեց բռնել անոր ձեռքերը, սրունքները։

—Չէի ուզեր որ ըլլայ այդ բանը, յարեց քանդակագործը։

Ու Թերէզ սկսաւ պատմել իր անցեալ կեանքը, ըսելով թէ երբեմնի կինը չէր հիմա, զինքը սիրելէն ի վեր։

Քանդակագործը սկսաւ սենեակին մէջ քալել խելայեղ չարժումներով։

—Միթէ դո՞ւք չէիք զայն կայարան առաջնորդողը Ֆիորենցայի մէջ։

Մանկամարդ կինը բացատրեց թէ ինչպէս իր նախկին սիրահարը հետապնդած էր իրեն, աւելցնելով.

—Աշխարհիս վրայ ձենէ զատ ոչ ոք ունիմ, ոչ ոք կը սիրեմ։

—Չեմ հաւատար։

—Ամէն բան ըսի ձեզի։ Ամբաստանեցէք, դատապարտեցէք զիս, բայց ձեր նկատմամբ զգացած իմ սէրս մի՛ ուրանաք։ Այդ բանը կ'արգիլեմ ձեզ։

—Թողէք զիս։ Շատ չարիք պատճառեցիք ինծի։ Թողէք զիս, չատ կը տառապիմ։

—Իմ երջանկութեանս ու կեանքիս համար պայքար մղելու եկած եմ հոս։ Չպիտի երթամ։

Ու մանկամարդ կինը կրկնեց քիչ մը առաջուան ըսածները իր սիրային անցեալին նկատմամբ։

—Չեմ հաւատար, կը գոչէր Տէշարթր։

Թերէզ ժամացոյցը նայեցաւ բնազդով։

—Աստուա՜ծ իմ կէս օր է, ըսաւ մանկամարդ կինը։

Ցաճախ արձակած էր այդ ճիչը, երբ իրենց սիրային ժամադրութիւնը երկարած էր։ Բայց այս անգամ Ժաք սարսռաց, երբ լսեց այդ ընտանի ճիչը, որ այնքան ցաւագին տպաւորութիւն մը Թողուց։ Հարկ եղաւ որ Թերէզ մեկնի։

Երբ իր տան նախասենեակը մտաւ Թերէզ, չնորհաւորական հեռագիրներ, նամակներ ու քարթեր իրեն կը սպասէին։ Այն ատեն յիշեց թէ նախարարի մը կինն էր ինք։ Տիկին Մարմէ կը խնդրէր իրմէ

—Ո՞վ է այդ մարդը... Նօտար Օկիւսթէն Թօրժըռա՞ն...

—Այո՛, նոյն ինքն... ո՛հ, չես գիտեր թէ ո՛րչափ ուրախացայ: Իսկոյն իրմէ տեղեկացայ քու բնակարանդ: Ինչպէս կը տեսնես, առանց վայրկեան մը անգամ կորսնցնելու՝ հոս վազեցինք. Ո՛ն, տեսնե՛նք, ի՞նչ պիտի ըսես:

Ժան Մօպէր ապշած կը մնար: Դողդղալով պատմեց իր արկածը եւ պատկերացուց իր զգացումները: Այս պատմութիւնը պատմած միջոցին, արցունքներ կը հոսէին իր աչքերէն: Օրիորդ Ռընէ յարեց.

—Գիտենք, հիմա գիտենք ամէն բան, բայց դուն սխալած ես, Ժա՛ն, հանգուցեալ հօրաքոյրդ այնպէս փափաքած է, Քու ձեռքդ անցած յիսուն հազար փրանքը տարեկան եկամուտն է այն հասութաբեր կալուածներուն՝ զորս Տիկին Բաթըլիս իբր հրիտակ թողած է քեզ: Այս գումարն ամէն տարի պիտի վճարուի քեզի: բայց անակնկալ ուրախութիւն մը առթելու մտօք այսպէս խորհուած է...: Հիմա դուն ամէն տարի յիսուն հազար փրանք եկամուտ պիտի ստանաս... դուն ալ ինծի նման միլիոնատէր մըն ես...:

Ժան, ինքզինքը կորսնցուցած վիճակի մէջ, փարեցաւ իր նշանածին, որուն հետ պիտի ամուսնանար քանի մը օր յետոյ:

Կարին   Թարգմ. Ա. Ն. Թ.

Արտաքին Լուրեր

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՉԻՆՈՒ ՄԷՋ

Երկու տեսակցութիւններ.— Յոռետես լուրեր.— Լոնտոնի ճաբոնական ու չինական դեսպաններուն կարծիքը:

Լոնտոն, 8 մարտ.— (Մաքէնի Թղթակցէն).— Բէքինի ռուսական նախկին դեսպան Քասինի կոմսը, ամերիկեան թղթակցի մը հետ ունեցած տեսակցութեան պահուն, մտահոգութիւն կը յայտնէր Չինու կացութեան նկատմամբ: Սթանտարտին Թիէն-Ցինի թղթակիցը յունուարի վերջերը գրած մէկ նամակին մէջ համանման երկիւղներ կը յայտնէր, եւ նոյն իսկ իր սովորական խոհեմ ու զգուշաւոր ընթացքէն շեղելով, չէր վախնար գուշակելու երեք տարի առաջուան շփոթութեանց վերանորոգումը: Վերջապէս Բեդերսպուրկի Նովոյէ Վրեմիա լրագիրը մարտ 4ին նոյն վրդովիչ աղաղակը կ'արձակէր: Շահեկան նկատեցի Լոնտոնի ճաբոնական դեսպան Պ. Հայաշիի ներկայանալով հարցնել թէ ինք ալ յոռետես է Չինու կացութեան նկատմամբ: Պ. Հայաշի սա յայտարարութիւնը ըրաւ.

«Անհերքելի իրողութիւն մըն է թէ այս միջոցիս ընդհանուր դժգոհութիւն մը կը տիրէ Չինու մէջ. — Կը հասկնա՞ք թէ «ընդհանուր» կ'ըսեմ եւ ոչ թէ մասնակի, ինչպէս կար քանի մը տարի առաջ: Կացութիւնը հետեւեալն է.— Չին ներքնապէս կորսնցուցած է իր ազդեցութիւնը. միւս կողմէ ուծացած ու գրգռուած ժողովուրդ մը կայ: Այդ դժգոհ ժողովուրդը Պօքսըրներու ըմբոստութեան ատենին պէս միայն երկու նահանգներունը չէ, այլ Չինու ամբողջ տասնըութ նահանգներունը: Այն յայտնի շարժումը, որով նոյն դժգոհութիւնը երեւան կ'ելլէ, հետզհետէ աւելի վտանգաւոր հանգամանք մը կը ստանայ: Կարելի է ըսել թէ անուղղակի եւ մասնակի կերպով ուղղուած է օտարներուն դէմ»:

Հարցուցի դեսպանին թէ իր կարծիքով ո՞րոնք են այդ վիճակին հիմնական կամ պատահական պատճառները: Պ. Հայաշի պատասխանեց թէ ծանր տուրքերը եւ կաշառակեր պաշտօնեաներու զեղծումները: Ուզեցի գիտնալ թէ Չին պէտք եղած զօրութիւնը ունի՞ զսպելու ըմբոստութիւն մը: Դեսպանը պատասխանեց.

«Ատիկա փափուկ խնդիր մըն է: Չինական բանակը քիչ արժէք ունի. միւս կողմէ յայտնի չէ թէ ո՛ր աստիճան կարելի է վստահիլ ո՛չ թէ փոխարքաներու եւ կառավարիչներու հաւատարմութեանը, այլ իշխանութեան ու ազդեցութեան աստիճանին վրայ զոր երբ պէտք ըլլայ պիտի պահեն իւրաքանչիւրը իր գաւառին մէջ: Կը կարծեմ որ համեմատական ապահովութեան լաւագոյն երաշխաւորութիւնը այն իրողութեան մէջ է թէ դժգոհութեան արտայայտութիւնները յանկարծական շարժումով մը կ'ըլլան, եւ ոչ թէ առաջուընէ կազմակերպուած: Այն օրը՝ երբ դժգոհները համաձայնին ու միանան, այն օրը Չինու համար ամէնէն սոսկալի շրջանը պիտի ըլլայ. անշուշտ օտարականներն ալ վտանգի մէջ պիտի գտնուին:»

Ըսի դեսպանին թէ այդ հաշուով՝ մասնաւորաբար օտարականներուն դէմ ուղղուած նոր շարժում մը կարելի չի նկատեր: Դեսպանը պատասխանեց.

«Այո՛ չեմ կարծեր. Մնաց որ այդ շարժումը եթէ տեղի ունենայ, Չին որքան ալ տկար ըլլայ, պէտք եղած միջոցները պիտի կրնայ գտնել զսպելու: Ուրիշ տարր մըն ալ զոր պէտք չէ աչքէ վրիպեցնել, այն է թէ ժողովուրդները յուսախաբ եղած են Պօքսըրներու նկատմամբ, որոնց երբեմն դիւրահաւանութեամբ գերբնական զօրութիւններ կը վերագրէին: Ժողովուրդը չէ միայն որ անոնց վրայէն վստահութիւնը վերցուցած է, երբ խորհուի թէ նոյն իսկ Բէքինի պաշտօնատարները երբեմն հաւատացած էին այն առակներուն, որոնց համաձայն Պօքսըրները անխոցելի էին եւրոպական գնդակներուն եւ նպատակներուն դէմ: Մանտարինները՝ որոնց պատրանքները փարատած են դէպքերու բերմամբ, ասկէ վերջը նուազ հաճոյակատարութիւն ցոյց պիտի տան այդ կարգի խռովարարներու նկատմամբ:»

Յայտարարեցի թէ այդ ամէնէն կրնա՞մ եզրակացնել որ Չինու ապագան կրնայ անհաճոյ անակնկալներ ունենալ: Պ. Հայաշի ըսաւ թէ բնաւ լաւատես չէ եղած Չինու իրաց կացութեան եւ ընկերական կարգ ու սարքին նկատմամբ: Ճաբոնի դեսպանին հետ տեսակցելէ ետքը, պէտք էր լսել նաեւ Լոնտոնի չինական դեսպանին յայտարարութիւնները: Անշուշտ տարբեր բան մը պիտի իմանայի: Ըսի թէ Չինու ժողովուրդը շատ դժգոհ կ'երեւայ: Կարելի է, պատասխանեց դեսպանը: Ի՞նչ է այդ դժգոհութեան պատճառը, հարցուցի: Դեսպանը պատասխանեց թէ Չինու ժողովուրդը կը կքի տուրքերու բեռին տակ, զորս անհրաժեշտ է բարձրացնել՝ տէրութեանց սահմանուած հատուցումները վճարելու համար եւ թէ դաշնագրութեամբ որոշուած գումարը խոշորցած է սա պատճառով որ մասնավճարները ոսկեդրամով կը պահանջուին, մինչդեռ Չինու մէջ ոսկի չկայ: Չինու դեսպանը ըսաւ թէ չախորժիր միսիոնարներէն եւ մինչեւ իսկ պիտի յայտարարէ որ անոնք են միակ պատճառը Չինու բոլոր դժբաղդութիւններուն. Նաեւ անոնց քիչ մը չափազանց եռանդին ու հաւատքի տարածման համար ըրած ջանքերուն կը վերագրէ ամէնէն վերջին անկարգութիւնները: Դեսպանը յարեց. — «Չինու մէջ եւրոպացի միսիոնարներու պէտք չունինք, ինչպէս Եւրոպացիները պէտք չունին չինական միսիոնարի: Օտարներէն կը պահանջենք որ մեր կառավարութեան, կրօնքին ու բարքերուն չխառնուին: Եթէ մեզի հետ միայն վաճառականութիւն ընելով բաւականանան, բնաւ դժուարութիւններ պիտի չունենան:» Հարցուցի դեսպանին թէ չի՞ կարծեր որ Պօքսըրներու նոր անկարգութիւն մը տեղի ունենայ. դեսպանը պատասխանեց թէ ճշմարիտ Պօքսըր շատ քիչ կայ. հոս ու հոն մէկ քանի հատ մնացած են, բայց կազմակերպուած չեն: Խռովարարներու դէմ Չին ունի 40,000 զինուոր, որոնք մարզուած ու կազմակերպուած են օտար սպաներու կողմէ: Հարցուցի դեսպանին թէ ի՞նչ կարծիք ունի անդրսիպերիական երկաթուղիին վրայ. չպատասխանեց. պնդեցի. ըսաւ միայն թէ քսան տարիէ ի վեր կարծիքը ունի զոր չուզեր յայտնել: Մէկ հարցումիս պատասխանելով դեսպանը յայտարարեց թէ Չինու խնամակալուհին 69 տարեկան է եւ բաւական քաջառողջ: Չինու կայսրը երեսուն տարեկան է: Դեսպանը յարեց թէ ինք դաստիարակը եղած է կայսեր, անգլիերէն սորվեցնելով անոր: Կայսրը շատ մտացի է ու բարի: Դեսպանը կրկին յարեց. — «Բանէ մը մի՛ վախնաք. բայց հանգիստ թողէք մեզ. մի՛ պնդէք հատուցումները ոսկեդրամով վճարելու մասին, եւ այն ատեն ամէն բան կանոնաւոր պիտի ընթանայ: Չին շատ հաստատուն հիման վրայ կը գտնուի եւ ժողովուրդը անձնուէր է իր երկրին:»

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԴԱՆԻՄԱՐՔԱ

Վիլհէլմ կայսրը Քոբէնհակի մէջ. — Այցելութիւն Քրիսթիան թագաւորին. — Այսօր եւ առաջները:

Քոբէնհակ, 3 մարտ. — (Թայմզի հեռագիր).— Բաւական ատենէ ի վեր զրոյց կար թէ Վիլհէլմ կայսրը ապրիլ 8ին Քոբէնհակ պիտի երթայ. Դանիմարքայի թագաւորը շնորհաւորելու՝ անոր ծննդեան 85րդ տարեդարձին առթիւ: Հիմա պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Վիլհէլմ Բ. ապրիլ 2ին պիտի ժամանէ, բայց մինչեւ ապրիլ 8 պիտի չկենայ, վասն զի այդ օրը Աւագ Շաբթուան մէջ է: Մարտ 1ին Դանիմարքայի արքունիքին ծանուցուեցաւ պաշտօնապէս թէ Գերմանիոյ կայսրը կը փափաքի այցելութիւն տալ: Վիլհէլմ Բ. անցեալ ուրբաթ ստացաւ Քրիսթիան թագաւորին հրաւէրը, որով որոշեց ապրիլ 2ին Քոբէնհակ ժամանել: Վիլհէլմ կայսրը արդէն անգամ մը Քոբէնհակ գացած է գահակալութենէն անմիջապէս ետքը՝ այսինքն տասնըհինգ տարի առաջ: Այն ատենը լաւ չէր ճանչցուեր, բայց անկէ ի վեր հանրային կարծիքը բաւական փոխուած է անոր նկատմամբ: Վիլհէլմ Բ. կրնայ վստահ ըլլալ թէ մեծ յարգանքով եւ համակրութեամբ պիտի ընդունուի: Քանի մը ամիս առաջ Դանիմարքայի գահաժառանգը Պէրլին գնաց: Այդ այցելութիւնը մեծ աղմուկ հանեց, վասն զի Գերմանիոյ ու Դանիմարքայի յարաբերութիւնները ձգտեալ էին՝ հիւսիսային Շլէզվիկի խնդրոյն համար: Գահաժառանգ իշխանը սիրալիր կերպով ընդունուեցաւ Վիլհէլմ կայսեր կողմէ, ինչ որ լաւ տպաւորութիւն մը առաջ բերաւ Դանիմարքայի մէջ: Հոս այնպէս կը կարծուէր թէ գահաժառանգը լաւ քաղաքականութեան մը հետեւած պիտի ըլլար՝ քաղաքական բարւոք յարաբերութիւններ մշակելով գերման կայսրութեան հետ, որուն հետ Դանիմարքայի ունեցած վաճառականութեան քանակը իր ամբողջ արտաքին վաճառականութեան մէկ երրորդին կը հաւասարի, ինչպէս նաեւ Անգլիոյ հետ ունեցածին: Վիլհէլմ Բ. ուրեմն կրկին պատճառներ ունի Քոբէնհակ ուղեւորելու: Շատ հաւանական է որ ատոնցմէ դուրս կան նաեւ ուրիշ պատճառներ: Շատերու համար հիւսիսային Շլէզվիկի խնդիրը անլուծ բան մըն է: Սքանտինավեան երկիրներու մէջ չի մոռցուիր որ երկու հարիւր հազար Դանիմարքացիներ կ'ապրին դանիական սահմանագլուխին հարաւային կողմը եւ թէ գերման պաշտօնատարները բուռն պայքար մը կը մղեն դանիական լեզուին դէմ, ուր որ կը գործածուի, մանաւանդ վարժարաններուն մէջ: 1866ին կնքուած աւստրեւռուս հաշտութեան դաշնագրութենէն ետքը, հիւսիսային Շլէզվիկ Դանիմարքայի պիտի վերադարձուէր, եթէ բնակիչները ընդհանուր քուէարկութեամբ մը այդ տեսակ բաղձանք մը յայտնէին: Բրուսիա ոեւ է միջոց ձեռք չառաւ՝ դաշնագրութեան այդ յօդուածը գործադրելու համար, եւ երբ, 1878ին, Քրիսթիան թագաւորին ամէնէն փոքր աղջիկը՝ Թիրա իշխանուհին ամուսնացաւ Քըմպըրլէնտի դուքսին հետ, Հանովէրի գահաժառանգը, եւ զոր Բրուսիա ալ այնպէս կը ճանչնար, դաշնագրութեան այդ յօդուածը ջնջուեցաւ նոր պայմանագրութեամբ մը: Քըմպըրլէնտի դուքսը ու դքսուհին հիմա հոս կը գտնուին: Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ մինչեւ ապրիլ 8 պիտի մնայ: Հիմա խնդիր է գիտնալ թէ պիտի մնա՞ն թէ պիտի երթան:

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ

Նոր կարգադրութիւններ. — Բազմակնութիւնը.— Խիստ պատիժներ:

Լոնտոն, 8 մարտ.— Ռէօյթէրի գործակալութիւնը Բէշավուրէն փետրուար 10 թուականով նամակ մը կը հրատարակէ, որ շահեկան տեղեկութիւններ կը հաղորդէ Աֆղանիստանի նկատմամբ: Էմիրը ծանուցանել տուեր է ժողովուրդին թէ չորսէն աւելի կին պէտք չէ ունենալ եւ թէ ասկէ աւելի կին ունեցողները պէտք է թողուն զանոնք: Արձակուած կիները ազատ պիտի ըլլան ուրիշին հետ ամուսնանալու կամ ոչ: Այս պատուէրին անսաստողները խստիւ պիտի պատժուին: Քանի մը օր առաջ Քապուլի մէջ մաւլաճառ մը ուրիշ անհատի մը պատկանած կրօնքին համար նախատինքներ ըրած էր: Էմիրը իմանալով հրամայեց յանցաւորը կապել թնդանօթի մը բերանը եւ թնդանօթին կրակ տալ: Էմիրը ծանոյց թէ այդ տեսակ յանցանք մը գործողները նոյն պատժին պիտի ենթարկուին: Չորս ծանօթ գողեր, Էմիրին հրամանով, երկաթէ վանդակներու մէջ դրուեցան: Այդ վանդակները փողոցներուն մէջ ցուցադրուեցան: Գողերը ձերբակալողները մեծ վարձատրութիւններ ստացան: Էմիրը ծանուցանել տուաւ նաեւ թէ անոնք որ իրենց ընտանիքին չորս ամսուան պէտքէն աւելի ցորեն ունին, պարտաւոր են աւելորդը ծախել, ապա թէ ոչ իրենց բոլոր ունեցածը ձեռքերնուն պիտի առնուի:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Միաբանութեանց խնդիրը.— Երեսփ. ժողովին առջեւ.— Ցանձնաժողովին տեղեկագիրը.— Հրեայ աշխատակից մը:

Պարիզ, 9 մարտ.— Ինչպէս յայտնի է, Երեսփ. Ժողովը հինգշաբթի (երէկ) պիտի սկսի վիճաբանիլ արտօնութիւն խնդրող կրօնական միաբանութեանց աղերսագիրներուն վրայ: Այդ Միաբանութիւնները 54 հատ են, ամէնքն ալ այրերէ բաղկացած: Այդ աղերսագիրները քննող յանձնաժողովը, կառավարութեան հետ համախորհուրդ, կ'առաջարկէ որ իւրաքանչիւր դասակարգի՝ ուսուցանող, քարոզող ու վաճառական, աղերսագիրները միահամուռ քուէարկուին: Նախարարապետ Պ. Քոմպ պիտի պնդէ այդ եղանակին վրայ: Կ'ըսուի թէ այն պայքարին հետեւանքով զոր ընդդիմադիր կուսակցութեան լրագիրները կը մղեն, ըսելով որ նախարարապետը անհամաձայն է մեծամասնութեան հետ, Պ. Քոմպ որոշեր է վստահութեան խնդիր յարուցանել:

—Ֆիկարօ հետեւեալը կը պատմէ. — Երեսփ. Ժողովը որ այս շաբթու պիտի վիճաբանի կրօնական միաբանութեանց օրէնքին վրայ եւ պիտի քուէարկէ յանձնաժողովին տեղեկագիրը, անշուշտ զարմանքով պիտի իմանայ թէ այդ տեղեկագիրը միայն տեղեկաբեր Պ. Ռապիէի անձնական գաղափարներուն արդիւնքը չէ: Գուշակեցէք թէ Պ. Ռապիէ որո՞ւն յանձներ է ուսումնասիրութիւնը այդ խնդրոյն որ ներկայ Խորհրդարանին մէջ կարեւոր տեղ մը պիտի գրաւէ եւ հազարաւոր ընտանիքներու բաղդը պիտի որոշէ: Չէք կրնար գուշակել: Պ. Ռապիէ այդ գործը յանձներ է Պ. Վիլսոնի նախկին քարտուղար Պ. Քամիյ Տրէյֆիւսի: Մեր բարեկամներէն մէկը՝ որ չէր հաւատար այդ լուրին, պուլվարներուն վրայ Պ. Քամիյ Տրէյֆիւսի հանդիպելու բաղդը ունեցեր է: Հարցուցեր է թէ իրա՞ւ է որ հեղինակն է կրօնական միաբանութեանց համար պատրաստուած տեղեկագրին որ Երեսփ. Ժողովին պիտի ներկայացուի: Պ. Քամիյ Տրէյֆիւս պատասխաներ է:

«Հեղինակ, ոչ, բայց գլխաւոր աշխատակիցը: Հեղինակը բնականաբար Պ. Ռապիէն է. սակայն անոր հետ երկար ատեն ուսումնասիրեցի այդ մեծ խնդիրը որուն համար, երկար տարիներէ ի վեր, անձնական գրութիւններ ունէի: Պարութանեւս անոր հաղորդեցի, քանի մը բառ խմբագրեցի, կառավարիչներուն տեղեկագիրները դասաւորեցի...:»

Մեր բարեկամը յայտարարեր է թէ նաեւ ջնջած է կարգ մը խիստ նպաստաւոր տեղեկութիւններ քանի մը կրօնական միաբանութեանց մասին, զորս կառավարիչները տուած էին: Պ. Քամիյ Տրէյֆիւս պատասխաներ է ժպտելով.— «Կարելի է, բայց Երեսփ. Ժողովը միշտ իրաւունք պիտի ունենայ ամբողջ պարութանները պահանջելու:»

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Նոր բարենորոգումներ.—Գիւղային ոստիկանութիւններ.—Վերակազմութեան ծրագիր մը:

Պետերսպուրկ, 8 մարտ.—(Թայմզի հեռագիր).—Ստոյգ աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ ներքին գործոց նախարար Պ. տը Բլէվէ գիւղային ոստիկանութիւնը վերակազմելու համար ծրագիր մը պատրաստած է, որ վաւերացեր է պետական Խորհուրդին կողմէ: Երբ այդ ծրագիրը կայսեր հաւանութեանը արժանանայ, գիւղերու ոստիկանութիւնը կատարող ոստիկան-զինուորներուն տեղ ոստիկաններու կանոնաւոր խումբեր պիտի կազմուին՝ կեդրոնական կառավարութեան հսկողութեանը տակ եւ անոր կողմէ վճարուած: Այդ նոր կազմակերպութիւնը ո՛չ միայն գիւղացիներուն բարեկեցութեանը պիտի նպաստէ, այլ նաեւ տարեկան 20 միլիոն րուպլիի ծախքէ մը պիտի ազատէ, քանի որ մինչեւ հիմա անոնք կը վճարեն ոստիկան-զինուորներուն թոշակները:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ռուզվէլթ նախագահը եւ Մեծն Ֆրետերիքի արձանը.— Ջրանցքի դաշնագրին խնդիրը.—Առեւտրական փոխադարձութեան դաշնագիրը.— Պ. Քարնէկիի մէկ նուէրը եւ անգլիերէն լեզուն:

Ուաշինկթըն, 8 մարտ. — Ռուզվէլթ նախագահը հաւանութիւն յայտներ է Վիլհէլմ կայսեր կողմէ եղած առաջարկին, որով յառաջիկայ տարուան կը յետաձգուի Մեծն Ֆրետերիքի արձանին բացման հանդէսը: Ինչպէս յայտնի է, այս արձանը Գերմանիոյ կայսեր կողմէ նուիրուած է, Ուաշինկթընի մէջ կառուցուելու վրայ եղող զինուորական նոր վարժարանին պատուոյ գաւիթին մէջ զետեղուելու համար:

—Կը յուսացուի որ Ծերակոյտի արտաքին գործոց յանձնաժողովը, այսօր, նպաստաւոր տեղեկագիր մը մատուցանէ Բանամայի Ջրանցքի դաշնագրին նկատմամբ: Այս մասին կատարուելիք վիճաբանութեան մէջ, ծերակուտական Պ. Մորկան բարեփոխման քանի մը առաջարկներ պիտի ներկայացնէ, դաշնագրին մէջ Մ. Նահանգաց ձեռք բերած դիրքերը ամրացնելու համար: Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ հակառակ է այն բարեփոխման առաջարկներուն, որոնք կրնան վտանգել ամբողջ դաշնագիրը: Շատ մը ծերակուտականներ կ'ըսեն թէ իրենք Պ. Մորկանի պիտի միանային, եթէ վստահ ըլլային թէ Նիքարակուայի ջրանցքի ծրագիրը չպիտի ընդունուէր, եւ անոնցմէ եւ ոչ մէկը ընդունելու վախը չըլլար: Կը յուսացուի թէ Ծերակոյտի անդամներուն երկու երրորդը քուէարկէ ի նպաստ Բանամայի ջրանցքի դաշնագրին, բայց այսպիսի արդիւնք մը փութով ձեռք չի ձգուիր: Կատարուելիք վիճաբանութեանց մէջ մեծ դեր պիտի խաղայ Քուպայի հետ կնքուելիք առեւտրական փոխադարձութեան դաշնագիրը, որուն նկատմամբ բողոքած են Անգլիա եւ ուրիշ տէրութիւններ, առարկելով թէ ամէնէն նպաստաւորեալ ազգի տրամադրութիւնները Մ. Նահանգաց կը վերաբերին. ծայրայեղ մաքսապաշտներն ալ կը հակառակին, որովհետեւ չեն ուզեր մաքսային սակացոյցը այլափոխել առեւտրական դաշնագիրներով: Քուպայի Խորհրդարանին մէջ ալ ընդդիմութիւն ցոյց կը տրուի փոխադարձութեան դաշնագրին նկատմամբ:

—Պ. Քարնէկի, ամերիկացի մեծահարուստ մարդասէրը, տարեկան 50,000 փրանքի թոշակ մը յատկացուցած է այն բանասիրական ընկերութեանց, որոնք անգլիական լեզուն բարեփոխելու կը հետամտին: Այդ լեզուին այնքան արտառոց եւ քմահաճ արտասանութեան համար կանոններ սահմանելուն վրայ կը դառնայ խնդիրը, մէկ գիր մը չորս-հինգ հնչում ունի, այնպէս որ մարդ վստահ չէ ամէնէն աւելի գործածական բառերուն վրայ իսկ: Մտադրութիւն կայ «արտասանութեան այբբենարան» մը յօրինելու:

ԱՆԳԼԻԱ

Աստուածաշունչի տարածման Ընկերութեան հարիւրամեակը.— Պ. Քրիւկէրի հարիւր միլիոնը ո՞ւր կը գտնուի.— Կաթոլիկութիւնը ընդունողներ:

Լոնտոն, 8 մարտ. — Երէկ արարողութիւն մը կատարուեցաւ քաղաքապետարանին մէջ, արարողութիւն մը որ Անգլիոյ մէջ միայն կը կատարուի: Լորտ քաղաքապետը կը նախագահէր եւ ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին բոլոր քաղաքական կուսակցութեանց եւ կրօնական բոլոր յարանուանութեանց նշանաւոր ներկայացուցիչները, բացի պապական կաթոլիկներէն: Աստուածաշունչի տարածման աշխատող Ընկերութեան հարիւրամեակն էր որ կը տօնուէր, ամենազօրաւորը անգլիացի միսիոնարներու ընկերակցութեանց, քանի որ անոնց ամէնուն աշխատութեան արդիւնքն է: Նախարարապետ Պ. Պալֆուր յիշեց յետոյ թէ Աստուածաշունչը 400 լեզուներու թարգմանուած է, քանի մը դիտողութիւններ ըրաւ: Սա կարծիքը յայտնեց թէ դժուար է այլազան լեզուներու թարգմանել Ս. Գիրքը, այնպիսի լեզուներու՝ որոնց մեծ մասը գրական յիշատակարան մըն ալ չունի: Սակայն, Պ. Պալֆուր աւելցուց թէ Ս. Գիրքը չիներէնի ու մոնղոլերէնի թարգմանողները պէտք է համեստութիւնը կամ խելացութիւնը ունենան խոստովանելու թէ կան քաղաքակրթութիւններ ու կրօնքներ, որոնք բան մը չեն պարտիր Ս. Գիրքին, եւ ասով հանդերձ՝ ոչ նուազ յարգելի են: Ի վերջոյ Նախարարապետը ըսաւ թէ կրօնական քննադատութիւնը աղուոր բան է, բայց ձեռնհաս եղող անձերու համար միայն: Աստուածաշունչի տարածման աշխատող Ընկերութիւնը հանգանակութիւն մը կատարած է իր հարիւրամեակին առթիւ. մինչեւ հիմա մէկ միլիոնի գումար մը ստորագրուած է: Անգլիոյ թագաւորը 100 անգլիական ոսկի նուիրած է: Առաջին ցանկին մէջ շատ է թիւը այն անձերուն՝ որոնք 1000ական ոսկի նուիրած են:

—Տէյլի Մէյլ քաղաքական մեծ վէպ մը կը պատմէ: Անգլիական կառավարութիւնը ընդարձակ քննութիւն մը բացած է, երեւան հանելու համար թէ ո՛ւր պահուած է այն հարիւր միլիոնը՝ զոր Քրիւկէր իր հետ Եւրոպա բերած էր: Գաղտնի գործակալներ Համպուրկի նաւագործարաններուն մէջ ցրուած, բեռ պարպող ձեւանալով, չեն կրցած բան մը երեւան բերել: Ասոր վրայ, կառավարութիւնը միջազգային գաղտնի գործակալ մը ղրկեց հարաւային Ափրիկէ: Այդ գործակալը որ Անգլիա դարձած է հիմա, կ'ըսէ թէ հարիւր միլիոնը տեղ մը պահուած է Թրանսվալի մէջ: Այն պահուն իսկ երբ գաղտնի պաշտօնեան երեւան պիտի հանէր այդ մեծաքանակ գումարը, իր աշխատակիցները բերան տուեր են զինքը: Գանձը ուրիշ տեղ մը փոխադրուեր է: Պ. Ռէյց, որ Ամերիկայէն կը դառնայ, այդ գումարին համար ըրած է իր ճամբորդութիւնը:

—Լոնտոնի եպիսկոպոսը, ծիսական խնդրի մը համար, պաշտօնավարութենէ արգիլած ըլլալով Սէնթ Միշէլ եկեղեցիին երէցը, որ շատ ծիսապաշտ է, այս վերջինը եւ իր թեմականներէն քառասունի չափ հոգի կաթոլիկութիւն ընդուներ են:

ԼՈՒԻԶ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

Լուիզ Իշխանուհին Անգլիա պիտի երթա՞յ.— Հերքում մը.— Հրաժարականներ:

Պարիզ, 6 մարտ.— Քանի մը լրագիրներ միշտ կը հաւատան թէ Լուիզ իշխանուհին Լինտաուէն պիտի մեկնի ութը օրուան մէջ: Հիմա ալ այդ լրագիրները կ'ըսեն թէ իշխանուհին Պոհեմիա չպիտի երթայ, այլ Անգլիա: Պրիւսէլի Բըթի Պլէօ լրագիրը, որ ինքզինքը իրազեկ կը նկատէ այս մասին, հակառակ շրջած հաւաստական լուրերուն, Լոնտոնէն քաշուած սա հեռագիրը կը հրատարակէ.—«Կրնամ ձեզի հաւաստել թէ, ամսուն վերջերը, իշխանուհին Անգլիա պիտի հաստատուի: Իր բարեկամուհիներէն մէկուն քով պիտի երթայ, ուր ամէն ինչ պատրաստուած է զայն ընդունելու համար:»

—Տրէզտայէն հասած պաշտօնական հեռագիր մը կը հերքէ այն լուրը, որուն համաձայն, Սաքսոնիոյ գահաժառանգ իշխանը ուղեւորութիւն մը պիտի կատարէ դէպի Արեւելք:

—Լուիզ իշխանուհիին արքունիքին արարողապետ Պ. տը Թէօմբլինկ եւ արարողապետուհի Պառոնուհի Ֆրից հրաժարեր են իրենց պաշտօնէն:

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—Բրիօրիթէ 4% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1/14 մարտին աւարտող 25 թիւ կտրօններուն վճարումը պիտի կատարուի մարտ 1/14էն սկսեալ. վերջին 1/14 փետրուարի վիճակահանութեան մէջ շահած պարգեւներն ալ պիտի վճարուին Օսմ. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղին մէջ, ամէն օր, առտուան ժամը 10էն սկսեալ մինչեւ 2, կէս օրէն յետոյ. իսկ ուրբաթ օրերը՝ 10էն մինչեւ կէս օր, (Ը. Ե.): Պայմանաժամը նախապէս աւարտած կտրօններուն եւ շահած պարգեւներուն վճարումներն ալ պիտի կատարուին նոյն օրերուն եւ ժամերուն մէջ: Ի փոխարէն կտրօններուն եւ պարտաթուղթերուն, որոնց ընկերացած պէտք է ըլլան թուաւոր պորտորոներ, պարտաթուղթի տէրերուն պիտի յանձնուի ընկալագիր մը, որ իր շրջաբերութեան հանուած թուականէն 10 օր յետոյ, պէտք է ներկայացուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կեդրոնատեղին, վճարուելու համար: 1—3

զօրավար Լարիվիէրի մօտ միջամտել իր քեռորդիին համար:

Ճաշասրահ մտնելով աթոռի մը վրայ ինկաւ ընկճուած: Ամուսինը կը ճաշէր, այցելութիւններ տալէ առաջ: Կնոջը յանձնարարեց որ տիկին Պէրթիէ Իզէլի այցելէ, որովհետեւ դիւրազգած էր ան: Կոմսուհին չպատասխանեց: Պ. Մարթէն Պէլէմ այնքան ընկճուած տեսաւ իր ամուսինը որ չհամարձակեցաւ այլ եւս բան մը ըսել: Գաղտնիքի մը առջեւ կը գտնէր՝ զոր չէր ուզեր գիտնալ, նեխած վէրք մը հանդէպ՝ որ միակ բառով մը երեւան պիտի գար: Կնոջը ներողութիւնը խնդրելով դուրս ելաւ Պ. Մարթէն Պէլէմ:

Թէրէզ փորձեց ուտել, բայց չկրցաւ կուլ տալ: Կէս օրէն յետոյ ժամը երկուքին Տէշարթրի բնակարանը գնաց, որ իր սենեակին մէջ ծխափող մը կը քաշէր: Անոր դժնդակ նայուածք մը ուղղեց որ Թէրէզ քար կտրեցաւ: Այս վերջինը չէր համարձակեր խօսիլ, գիտնալով որ իր բառերը պիտի զայրացնէին զայն: Տէշարթր գիտէր թէ իր սիրուհին նորէն պիտի գար, եւ անոր սպասած էր անհամբերութեամբ, ինչպէս երբեմն սիրային տենդոտ անձկութեամբ: Մանկամարդ կինը յանկարծ խորհեցաւ թէ աւելի լաւ պիտի ըներ չգալով, բայց բանը բանէն անցած էր ալ հիմա:

—Կը տեսնես որ նորէն եկայ, եւ ասիկա շատ բնական է, քանի որ կը սիրեմ քեզ: Ու դուն գիտես այդպէս ըլլալը:

Տէշարթր պատասխանեց թէ անիկա միեւնոյն խօսքերը կ'ընէր Սերանթինի փողոցը տուած ժամադրութեանց մէջ:

—Ժաք, կը տեսնեմ որ զիս տառապեցնել կ'ուզէք:

Մանկամարդ կինը պատմեց իր ամբողջ կեանքը, Ռօպէր Լը Մէնիլի հետ ունեցած սիրային յարաբերութիւնը, խզումը եւ անկէ յետոյ ունեցած տեսակցութիւնները: Բայց անդարմանելի անցեալը կը տոչորէր Տէշարթրը. Ներկայ կը դառնար ան՝ Թէրէզի ըրած խոստովանութիւններով:

—Չեմ հաւատար ձեր խօսքերուն, ըսաւ Տէշարթր: Եթէ նոյն իսկ հաւատայի, չպիտի կրնայի ձեզ տեսնել նորէն, սա միակ գաղափարը աչքիս առջեւ ունենալով թէ անձնատուր եղած էք այդ մարդուն: Ինչպէս արդէն ըսած ու գրած եմ, չէի ուզեր որ ատանկ բան մը եղած ըլլար: Մնաց որ աչքովս տեսայ:

Երկար ատեն լուռ մնացին երկուքն ալ. ի վերջոյ Թէրէզ ըսաւ ողբագին շեշտով մը.

—Սակայն, բարեկամս, պէտք է խորհիք որ ես ամուսնացած կին մըն եմ: Ամէն օր կիներ կը տեսնուին, որոնք իմինէս աւելի ծանրաբեռնուած անցեալ մը կը տանին իրենց սիրահարին, եւ սակայն կը սիրուին անոնք: Ա՜հ, եթէ կարենայիք գիտնալ թէ ո՛րքա՜ն աննշան բան մըն էր իմ անցեալս:

—Իմ տուածս արժէքը գիտեմ: Ինչ որ ուրիշի մը պիտի ներուէր, ձեզի չի կրնար ներուիլ:

—Բայց բարեկամս, ես ալ ուրիշներու պէս եմ:

—Ո՛չ, դուք ուրիշներուն պէս չէք:

Բերանը ու ակռաները սեղմուած կը խօսէր Տէշարթր: Իր աչքերը՝ որոնք առաջ քաղցր բոցեր կ'արձակէին, հիմա չոր ու դժնդակ երեւոյթ մը ունէին: Այդ նոր նայուածքը վախ պատճառեց Թէրէզի: Գնաց աթոռի մը վրայ նստեցաւ սենեակին խորը, եւ հոն, սիրտը փրցած փոքր աղու մը պէս, երկար ատեն մնաց դողդոջուն վիճակի մէջ: Յետոյ սկսաւ արտասուել: Տէշարթր ըսաւ հառաչագին.

—Ինչո՞ւ համար ճանչցայ ձեզ:

—Ես չեմ ցաւիր ձեզ ճանչցած ըլլալուս համար, պատասխանեց Թէրէզ արտասուալից աչքերով: Սիրոյս համար կը մեռնիմ, բայց չեմ ցաւիր, որովհետեւ սիրեցի:

—Հաւանական է որ զիս ալ սիրած ըլլաք, ըսաւ Տէշարթր:

—Բայց ձեզ միայն սիրած եմ: Ասոր համար է որ զիս կը պատժէք: Ո՛հ, կրնա՞ք միթէ խորհիլ թէ այն եղած եմ ձեզի հետ ինչ որ ուրիշի մը հետ եղայ:

—Ինչո՞ւ համար չէ:

—Իրաւ է որ չէք հաւատար իմ խօսքերուս: Միթէ պիտի հաւատայի՞ք, եթէ անձնասպան ըլլայի:

—Ո՛չ, չպիտի հաւատայի:

Թէրէզ երեսը սրբեց թաշկինակով. յետոյ արտասուքներու մէջ շողացող աչքերը վեր բարձրացնելով, ըսաւ.

—Ըսել է ամէն բան վերջացած է ալ հիմա:

Մանկամարդ կինը ոտքի ելաւ եւ սենեակին մէջ գտնուող առարկաները իր աչքերուն առջեւ պատկերացուցին այն ծիծաղկոտ ու հեշտալի մտերմութիւնը, զոր վայելած էր հոն: Բայց հիմա այդ առարկաները օտարականի մը ու թշնամիի պէս կը նայէին իրեն:

—Ըսել է ամէն բան վերջացա՞ծ է ալ հիմա:

Տէշարթր չպատասխանեց:

—Ի՞նչ պիտի ըլլամ, ըսաւ Թէրէզ:

—Ազա՛տ ես, պատասխանեց քանդակագործը:

Ու իրարու նայեցան կարեկցութեամբ, որովհետեւ երկուքն ալ կարեկցութիւն կը զգային իրենց անձին նկատմամբ:

Թէրէզ յարեց.

—Ու ես կը վախնայի որ ծերանամ եւ մեր գեղեցիկ սէրը վերջանար: Աւելի լաւ էր չծնիլ: Այո՛, լաւագոյն պիտի ըլլար չծնիլս: Ի՛նչ նախազգացում էր ան, երբ դեռ շատ փոքր աղջիկ մը, մեծնիլ կ'ուզէի Ժուանվիլի կաղամախիներուն տակ, մարմարէ յաւերժահարսերուն հանդէպ:

Ձեռքերը իրարու կցած ու վար ձգած, աչքերը վեր բարձրացուց. իր տամուկ նայուածքը շող մը արձակեց մթութեան մէջ:

—Բայց միջոց մը չկայ ձեզի զգացնել տալու թէ բոլոր ըսածներս ճշմարիտ են: Բայց ինչպէս պիտի կրնայի ուրիշի մը վերաբերիլ: Ասոր գաղափարն իսկ անհեթեթ կը թուի ինծի: Ըսել է այդքան քիչ կը ճանչնա՞ք զիս:

Տէշարթր տխրօրէն շարժեց գլուխը.

—Ո՛չ, չեմ ճանչնար ձեզ:

Թէրէզ իր նայուածքովը անգամ մըն ալ հարցաքննեց սենեակին առարկաները, որոնք վկայ եղած էին իրենց սիրոյն:

—Ըսել է մեր սէրը դադրեց, անօգուտ բա՞ն մըն էր: Մարդիկ իրարու կը բաղխին, բայց չեն խառնուիր իրարու:

Մանկամարդ կինը ընդվզեցաւ: Կարելի բան չէր որ Տէշարթր չզգար իր ունեցած սէրը:

Ու իր բզքտուած սիրոյն բորբոքման մէջ, Թէրէզ խոյացաւ անոր վրայ, եւ համբոյրներով, արցունքներով ու ճիչերով շրջապատեց զայն:

Տէշարթր մոռցաւ ամէն բան, տենչանքի մոլի կատաղութեամբ մը՝ իր թեւերուն մէջ սեղմեց Թէրէզը, որ իր ցաւած ու ջախջախուած սիրտով իսկ հիմա երջանիկ կը զգար ինքզինքը: Յանկարծ Տէշարթր զատուելով անկէ ըսաւ.

—Մինակ չեմ տեսներ ձեզ: Միւսը ձեզի հետ կը տեսնեմ միշտ:

Մանկամարդ կինը անոր նայեցաւ անխօսուն, զայրացած, վհատած: Ոտքի ելաւ, հագուստները ու մազերը շտկեց՝ ամօթի անծանօթ զգացումով մը: Յետոյ զգալով թէ ամէն բան լմնցած էր ալ հիմա, իր շուրջը պտտցուց նայուածքը իր ապշահար աչքերուն՝ որոնք չէին տեսներ ալ հիմա, եւ դուրս ելաւ յամրաբար:

Թարգմ. ԶԱՐԵՀ ՆԵՄՑԷ

ՎԵՐՋ

ՕՐՈՒԱՆ ՆՈՐ ՎԷՊԸ

Այսօր կ'աւարտի ԿԱՐՄԻՐ ՇՈՒՇԱՆը, եւ վաղը կը սկսինք Ժորժ Օնէի մէկ նոր վէպը, վերջերս հրատարակուած, որ արդէն իսկ մեծ ընդունելութիւն գտած է կարճ ժամանակի մէջ, ինչպէս սովոր են գտնել ֆրանսացի այդ հանրածանօթ վիպագրին բոլոր վէպերը։ Առաջին անգամը չէ որ Ժորժ Օնէին վէպ մը կը թարգմանենք այս էջերուն մէջ. ասկէ առաջ մէկ քանի հատ թարգմանած ենք, որոնցմէ ՍԱՐԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻն դեռ անցեալ տարուան շրջանին մէջ հրատարակեցինք. բայց այս անգամ այժմէութիւն ունեցող հրատապ հարցի մը վրայ դրուած վէպ մըն է որ կ'ընծայենք մեր ընթերցողներուն, որոնք մեծ ախորժով ու հետաքրքրութեամբ պիտի լափեն զայն։ Ժորժ Օնէի այս նոր գործը,

ԱԼՔՈԼԱՄՈԼԸ

չափ սրտայոյզ եւ հետաքրքրաշարժ վէպ մը, սարսռեցուցիչ դրուագներով ի վեր կը հանէ ալքոլի գործած ծանրակշիռ աւերները մարդկութեան մէջ։ Այնպիսի ատեն մը՝ երբ Եւրոպայի մէջ մեծ պայքար մը կը մղուի ալքոլամոլութեան դէմ, խիստ օրէնքներու կիրառումով եւ հակալքոլական ընկերութեանց անդուլ ջանքերուն շնորհիւ եւ նոյն իսկ մեր երկրին մէջ ազդեցիկ միջոցներ ձեռք կ'առնուին կայս. կառավարութեան կողմէ, ալքոլամոլութեան առաջ բերած չարիքները դարմանելու, անշուշտ մեծ շահագրգռութեամբ պիտի կարդացուի այս վէպը, որ իր տրամաթիք դէպքերով՝ մինչեւ լարուած պիտի պահէ վիպասէրներու հետաքրքրութիւնը։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԻՒՆԻՕՆ Ապահովագրական Ընկերութեան Տնօրէնութիւնը յառաջիկայ 1/14 մարտէն սկսեալ իր գրասենեակները պիտի փոխադրէ, Պոլիս, Սուլթան Համամ, Նուրալէն Բաժերջի օղլու պասաժը։ 9—20

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Աստիճանի բարձրացում շնորհուեցաւ կայս. Պալատան ծածկագրութեանց քարտուղարներէն Մուսթաֆա էֆ.ի։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. Նուագածուներու ուսուցիչ Ֆէրիդ Արանտա փաշայի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայս. Թիկնապահ գնդապետ Թուստ պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ կայս. Պալատան ծածկագրութեանց քարտուղարներէն Մուսթաֆա էֆ.ի։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Էրթողրուլ հեծելագունդին հրամանատար Սիւլէյման փաշայի կնոջը։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Բ. զօրաբաժնին ֆէրիգներէն Ահմէտ Րիֆաթ փաշայի աղջկանը, Պրուսայի երեւելիներէն Ալի Րիզա էֆ.ի կնոջը եւ Վեհ. Սուլթանին բժիշկներէն Իպրահիմ փաշայի կնոջը։

—Իմթիազի արծաթ չքադրամ՝ կայս. Պալատան ծածկագրութեանց քարտուղարներէն Մուսթաֆա էֆ.ի։

ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍԻՆ ՄԱՅՐԸ.— Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Մեծ-Եպարքոս Ֆէրիտ փաշայի մօրը յուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուեցաւ մեծ հանդէսով։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, յուղարկաւորութեան ծախքը վճարուեցաւ կայս. մասնաւոր Արկղէն եւ կայս. Պալատան առաջին ըպըրքատար Բեամիլ պէյ հսկեց յուղարկաւորութեան կարգադրութեանը։ Ժամը 4ին մարմինը Շիրքէթի Խայրիէի շոգենաւակով Փաշաբաղչէէն Էյուպ տարուեցաւ։ Ուրիշ շոգենաւակներ ալ յուղարկաւորները փոխադրեցին։ Էյուպի մէջ մեծահանդէս թափօր մը կազմուելով մարմինը մզկիթը տարուեցաւ եւ յետոյ գերեզմանատուն տարուելով, ամփոփուեցաւ մասնաւոր դամբարանի մը մէջ։

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, սենեկապետ Էմին պէյ, երէկ, Մեծ-Եպարքոսին ապարանքը գնաց եւ Ֆէրիտ փաշայի մօրը մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնեց։ Ն. Բարձրութիւնը խնդրեց Էմին պէյէն իր երախտագիտութիւնները մատուցանել յառ կայս. Գահոյից։

—Յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուեցան քաղաքային ու զինուորական բազմաթիւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ հելլենական դեսպանատան զինուորական կցորդ Պ. Բոնթոխանիս որ Աթէնք կը գտնուի, անցեալ օր Գէորգիոս Թագաւորին ներկայացեր է։ Պ. Բոնթոխանիս, այդ առթիւ, շնորհակալութեամբ յիշեր է Կ. Պոլիս գտնուած միջոցին՝ օսմ. պաշտօնատարներուն ունեցած սիրալիր վարմունքը իրեն նկատմամբ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ.— Iqdam հետեւեալը կ'արտատպէ Pester Lloyd էն.

—Պուլկարիոյ ներքին գործոց Նախարարութիւնը, իր այն հրամանագրին մէջ, որ կը վերաբերի պուլկար աւազակներուն ձերբակալման, պատուիրած էր նաեւ անոնց բնակարանները կնքել ու կարասիները գրաւել։ Նախարարական այդ հրամանագիրը գործադրուած է։

—Ջոկրաֆալ անուն զինուորական տեղակալ մը ձերբակալուեր է՝ խռովարարներու խումբերուն միանալ ուզած ըլլալուն համար։

—Նախարարապետ Պ. Տանէվ, Սոֆիայի մէջ ճառ մը արտասանելով, յայտարարեր է որ խռովարարներու պետերուն նկատմամբ ձեռք առնուած խիստ միջոցներուն շնորհիւ, խռովարարական բոլոր խումբերը ցիրուցան եղած են։

—Սոֆիայի ոստիկանութիւնը խռովարարներու յատուկ երկու հարիւր կտոր զէնք գրաւեր է։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ ստացուած լուրերու նայելով, կ'ըսէ Սէրվէթ, տեղւոյն ռուսական հիւպատոս Պ. Կէրո՝ հիւպատոսարան հրաւիրեր է պուլկար երեւելիներէն Միչոնով, Պոչքով ու Տրինկա անուն անձերը, որոնց յայտարարեր է թէ Ռուսիա բնաւ համամիտ չէ խռովարարներու ընթացքին եւ թէ օսմ. կառավարութեան հետ համաձայն է՝ վերջ մը տալու այդ խռովարարութեանց։

—Սէրվէթ կ'իմանայ նաեւ թէ Սէլանիկի բանտերը գտնուող 128 Պուլկարներ ներման արժանացած ու ազատ արձակուած են։ Բանտերուն անօրէնները կայս. այդ գթութիւնը երբ հաղորդեր են նոյն Պուլկարներուն, ամէնքն ալ մեծ ուրախութեամբ «Բատիշահըմ չօք եաշա» գոչեր են։ Սէլանիկի ամբողջ նահանգին մէջ ընդամէնը հինգ հարիւր հոգի ազատ արձակուած են։

—Սէլանիկի կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա մօտերս Սէրէզի ու Դրամայի կողմերը քննական պտոյտ մը պիտի կատարէ։

—Սէլանիկէն առնուած լուրերու նայելով, Ռումէլիի նահանգաց կարեւոր կեդրոններուն մէջ առեւտրական ու երկրագործական վարժարաններ պիտի հաստատուին։

—Սէլանիկի քարափը աւելի ընդարձակելու մասին քննութիւն կատարող յանձնաժողովը իր պաշտօնը աւարտելու վրայ է։ Տեղեկագիրը կայս. անձնական Գանձուն նախարարութեան պիտի մատուցուի, որ հարկ եղած քննութիւնը կատարելէ ետքը շինութիւնը նաւաղուրդի պիտի դնէ՝ յանձնառուի մը տալու համար։ Քարափը որ հիմա տասներկու մեթր լայնութիւն ունի, ընդարձակուելով քսանչորս մեթր պիտի ըլլայ՝ հազար հարիւր մեթր երկայնութեամբ։ Քարափին երկու կողմը հետիոտն գացողներու յատուկ մայթին լայնութիւնը չորս մեթր պիտի ըլլայ։ Թրամուէյի գիծերը զոյգ պիտի շինուին։ Նաւակ մտնելու յատուկ չորս-հինգ նաւամատոյցներ պիտի շինուին։ Ամբողջ շինութիւնը երկու տարիէն պիտի աւարտի։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց ընդհանուր քննիչը հեռագրեր է Մանաստրի կուսակալութեան թէ կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ մինչեւ ներկայ ելմտական տարւոյն վերջը որ եւ է դրամական տուգանքի չենթարկուին ժողովուրդէն անոնք որ տուրքի հաշուէն պարտք ունին։

—Եափրիճէէն կը հեռագրեն թէ, կ'ըսէ Սէրվէթ, ոճրագործութեան ու աւազակութեան համար ամբաստանուած տասնըվեց հոգի ձերբակալուեր ու դատական իշխանութեանց յանձնուեր են։

—Դողանալէն (Սէրֆիճէ) կը հեռագրեն թէ յաւելուածական վաշտը զօրահանդէս մը կատարեր է։ Զինուորները ու ժողովուրդը «Բատիշահըմ չօք եաշա» գոչեր են։

—Սէլանիկէն առնուած հեռագրի մը նայելով, շինութեանը ձեռնարկուած կամուրջներու վերջը աւարտելով բացումները կատարուեր են։

—Սէլանիկի նահանգին մէջ հանրային առողջապահական կացութիւնը գոհացուցիչ է։ Քանի մը գիւղերու մէջ երեւան ելած թիֆօս անհետացած է։

—Սէլանիկէն կը հեռագրեն թէ Վարտար գետին վրայ երեք մեծ կամուրջներ պիտի շինուին, որոնց մէկը երկաթէ պիտի ըլլայ, մէկը՝ փայտէ եւ միւսն ալ քարուկիր։ Շինութիւնները մօտերս պիտի սկսին։

—Եանեայէն առնուած հեռագրի մը նայելով, Խոպալցի տասներկու հարուստներ իրենց կիներով Բրէվէզա գացեր են, որսորդութեան համար։ Կուսակալը հրամայեր է պատկանեալ պաշտօնեաներուն՝ հարկ եղած հիւրասիրութիւնները ընել անոնց։

—Գոսովայի նահանգին համար նոր գրուած ոստիկաններուն 168ը իսլամ են, 12ը՝ Պուլկար, 10ը Սերպ եւ 3ը՝ Յոյն։

—Ժուռնալ լրագրին մասնաւոր թղթակիցը, կ'ըսէ Հագիգաթ, Սոֆիայէն մարտ 7 թուականով հետեւեալը գրած է իր լրագրին.— «Վեց օր ձիով ճամբորդելէ ետքը, Սոֆիա ժամանեցի։ Սէլանիկէն մինչեւ Ուսգիւպ 350 քիլոմեթր տեղ գացի, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ ապահովութեամբ, առանց հետս մարդ ունենալու։ Օսմ. զինուորները մեծ հսկողութիւն կը կատարեն՝ բարեկարգութիւնը պահպանելու համար։ Պուլկար կառավարութիւնն ալ սահմանագլուխին վրայ զինուորական շղթայ մը հաստատած է՝ կարգ մը պուլկար աւազակներու արարքը արգիլելու նպատակով, որով նոյն աւազակները պիտի չկրնան յաջողցնել իրենց խռովարարական արարքը։ Երկրորդ նամակով աւելի մանրամասնութիւններ պիտի հաղորդեմ։»

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանադրութեան վաւերացման գործողութիւնը վաղը պիտի կատարուի Բ. Դրան մէջ։ Պայմանադրութիւնը տասը յօդուածներէ կը բաղկանայ։ Երկու կողմը իրարու նկատմամբ պիտի գործադրեն ամէնէն նպաստաւորեալ ազգին տրամադրութիւնները։ Մաքսանենգութիւնները արգիլելու համար՝ երկու կողմէն հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնուին։ Երկու կառավարութեանց հիւպատոսները պիտի վաւերացնեն ապրանքներու մանիֆէսթոները։ Պայմանադրութեան պայմանաժամը տասնըութ տարի է։

—Աթէնքի բոլոր լրագիրները գոհունակութեամբ կը ծանուցանեն առեւտրական պայմանադրութեան կնքման լուրը, եւ երախտագիտութիւն կը յայտնեն Վեհ. Սուլթանին, որ հրամայեց նոյն պայմանադրութեան ստորագրութիւնը։

ՎԱՆԷՆ փետր. 25 թուականով կը հեռագրեն թէ, կ'ըսէ Սէրվէթ, Թէհրանի օսմ. դեսպանին միջամտութեան շնորհիւ վերադարձուեր են այն արջառները զորս սահմանագլխին մօտ պարսիկ աւազակներ յափշտակած էին Թիւրքերու ձեռքէն։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ-ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէ, որ ցրտառութեան հետեւանքով քանի մը օրէ ի վեր տկար էր, բոլորովին առողջացաւ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Մոնիդեօրի մէջ հետեւեալը կը կարդանք.— Ռոմանի մէջ, (Մոլտավիա) երկաթի, երկրագործական գործիքներու եւ շաքարի ներածման Մաքս Շէֆֆէր վաճառատունը, որ 45 տարիէ ի գոյութիւն ունի, սնանկ հռչակուեցաւ երկուքուկէս միլիոն ֆր. բացով։ Այդ վաճառատան գլխաւոր ընկերակիցներէն մէկը հիմա գերմանական պատուակալ փոխ-հիւպատոս է նոյն քաղաքին մէջ։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. Թիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշա, անցեալ օրը, Ֆէնէր գնաց եւ այցելութիւն տուաւ Յունաց Ս. Պատրիարքին։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Ալեքսանդր Կարգիուլօ, որ Եւրոպա կը գտնուէր, չորեքշաբթի օրը Կ. Պոլիս դարձաւ։

ՕՍՄ. ԲԱՆՔԱՅԻՆ Ատալիոյ ճիւղին տնօրէն Զարեհ էֆ. Մէրքիւրեան նոյն պաշտօնով Էնկիւրի փոխադրուած է։ Մէրքիւրեան էֆ. որ քանի մը օրէ ի վեր Կ. Պոլիս կը գտնուէր, երեքշաբթի օրը Էնկիւրի պիտի ուղեւորի։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ, կ'ըսէ Լ. Հէրըլս, չէ վաւերացուցած քաղաքային հանգստեան Թօշակի Սնտուկին վերջին երեք ամիսներուն հաշիւները, թերի կերպով պատրաստուած ըլլալնուն համար։ Թէեւ գանձումները ու ծախքերը նշանակուած են, բայց նոյն Սնտուկին զանազան պաշտօնարաններէն ստանալիք գումարները ցոյց տրուած չեն։ Այդ հաշիւները վերադարձուեցան նոյն Սնտուկին։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը նորէն ծանուց ամէն կողմ թէ գաւառներու եւ կեդրոնական պաշտօնարաններու հաշուակալները երբ առանց արտօնութեան դրամ ծախսեն, այդ գումարը պիտի տուժեն եւ օրէնքին տրամադրութեանն ալ պիտի ենթարկուին։

Պ. ԿՐԻԲԱՐԻՍ.— Կ. Պոլսոյ հելլենական նոր դեսպան Պ. Կրիբարիս չորեքշաբթի օրը Եգիպտոսէն Աթէնք պիտի ժամանէ։ Պ. Կրիբարիս իր յանձնարարագիրները ստանալով, Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ եւ առեւտրական պայմանադրութիւնը պիտի ստորագրէ։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ.— Զեհնեաս պաշտօնարանը որոշեց վերցնել Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ գտնուած այն տաղաւարները, ուր գաղթականներ կը բնակին։ Ատոնց համար տեղեր պիտի սահմանուին եւ նոր բնակարաններ պիտի շինուին։ Քաղաքապետութենէն փութով տեղեկութիւն ուզուեցաւ այդ առթիւ ըլլալիք ծախքին քանակութեանը վրայ։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը որոշեց որ օտար երկիրներ ղրկուելու համար Պոլսոյ նաւահանգիստին մէջ մէկ շոգենաւէն միւս կատարուելիք ապրանքներու փոխադրութեանը համար մանիֆէսթոյի դիւանը տետրակ մը պատրաստէ եւ ըստ այնմ շոգենաւային Ընկերութիւններէն երկրորդ «քոնէսըման» մը առնուի, եւ յետոյ կատարուի փոխադրութիւնը։ Շոգենաւային Ընկերութիւններէն շատերը մինչեւ հիմա այդ գործողութեանց մասին տեղեկութիւն չէին տար մաքսատան, որով մարտէն սկսեալ աւելի խիստ հսկողութիւն պիտի կատարուի։ Ապրանքները ղրկուած տեղերը հասած ըլլալը ծանուցանող երկրորդ «քոնէսըման»ներ ցոյց պիտի տան շոգենաւային Ընկերութիւնները, որոնք եթէ որոշեալ պայմանաժամին այդ տրամադրութիւնը չգործադրեն, մաքսը անոնցմէ պիտի գանձուի։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ ՄԷՋ, երէկ ոճիր մը գործուեցաւ։ Իսմայիլ անուն մարդ մը իմանալով որ Հիւսնի ու Հիլմի անուն երկու անձեր Խատիճէ անուն անպարկեշտ կնոջ մը հետ Մեծ Շուկան կ'երթան, անոնց հետեւեցաւ։ Ոսկերիչներու շուկային մօտ Հիւսնի ու Հիլմի սկսան կռուիլ։ Իսմայիլ միջամտեց, բայց Հիւսնի դաշոյնը քաշեց եւ ծանրապէս վիրաւորեց Իսմայիլը։ Ոճրագործը փախաւ։ Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Բերայի Աղքատախնամը ներկայիւս կը փութայ ծանուցանել թէ՝ արդուկի ծանօթ վարպետ Յարութիւն էֆէնտի Դաւթրճեան արդուկի եւ լուացքի գործարան մը բացած է ի Բերա, Թագւոր փողոց, թիւ-19։ Սոյն վարպետը իր խնամեալ աշխատութեամբ, մաքրութեամբ եւ չափաւոր գիներով իրեն դիմողները գոհացնելու առաջադրութենէ զատ, Աղքատախնամիս շահաբաժին մը նուիրելու ինքնայօժար եւ գովելի յանձնառութիւնն ըրած է։

Ուստի, Աղքատախնամս հրաւէր կը կարդայ բարեսէր ազգայնոց քաջալերել զինքը իր ձեռնարկին մէջ, որով միանգամայն օգնած պիտի ըլլան Աղքատախնամիս նուիրական գործին։

Ի դիմաց Աղքատախնամի

Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ

ՏՈՒԹԹ. Տ. ՔԱՐԱՄԱՅՃ — ՏՈՒԹԹ. Տ. ԱՅԷՄԵԱՆ

15—15

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաշտօնակից մը փութկոտութիւնը ունեցեր էր երէկ գրելու թէ Սահակ էֆ. Ղազարոսեանի առժամապէս ու պատուակալ կերպով Պատրիարքարանի Ա. Գործակատար ընտրուելու որոշում մը չկայ։ Աւելորդ յոգնութիւն մըն էր այս անգամ հերքում տալու աճպարարանքը, քանի որ ո՛չ միայն խմբագիրները՝ այլ ընթերցող հասարակութիւնն իսկ գիտէ թէ գործակատարի ընտրութիւնը Քաղ. Ժողովի յառաջիկայ նիստին մէջ միայն պիտի կատարուի, հետեւաբար անկէց առաջ ինչպէս կրնար «որոշում տրուած» ըլլալ։ Մեր յիշածը՝ վարչական շրջանակներու մէջ շրջած զրոյցի մը արձագանքն էր, ճիշտ այն զրոյցներու կարգէն զորս այնքան առատօրէն արձանագրեց մեր պաշտօնակիցը իր էջերուն մէջ, քսանչորսի չափ ընտրելիներու կամ թեկնածուներու անունները յիշելով, որոնցմէ շատին համար ո՛չ Վարչութեան մէջ խօսք անցած էր եւ ո՛չ անունին յիշուած անձը իրենք տեղեկութիւն ունէին։

Ղազարոսեան էֆ.ն այդ ընտրելիներուն կարգէն չէ, որոնք գրով եւ անձամբ դիմումներ կ'ընեն եւ մենք չգրեցինք բնաւ թէ «այս տեսակ կարգադրութեան մը համար առաջարկութիւն եղած է Վարչութեան մէջ», որ տակաւին այս խնդրովը զբաղած չէ։ Ամէն կերպով իր արժանաւորութիւնը գիտնալով, Քաղ. Ժողովին անդամները այս տեսակ տրամադրութիւն մը ունեցած են. տարբեր բան է որ Ղազարոսեան էֆ.ի բացարձակ մերժումին վրայ, թէ ինք ո՛չ մէկ պաշտօն կ'ուզէ ընդունիլ Պատրիարքարանի շրջանակին մէջ, հրաժարին այդ խորհուրդէն ու տրամադրութենէն, եւ Քաղ. Ժողովին մէջ խնդիր իսկ չըլլայ։

—Ատաբազարէն եկող ազգայիններէն կ'իմանանք այս առաւօտ թէ Պետրոս վարդապետ Ներկարարեան, որ շաքարախտէ կը տառապէր, վախճաներ է այդ քաղաքին մէջ։ Սակայն Պատրիարքարանը լուր մը հասած չէ այս մասին։

—Ս. Պատրիարքին կողմէ Տիգրան էֆ. Տէր-Ներսէսեան երէկ Մեծ-Եպարքոս Ֆէրիտ փաշայի ապարանքը երթալով՝ ցաւակցութիւն յայտնեց Ն. Բարձրութեան մօրը մահուան առթիւ։

—Երուսաղէմի վանքին մէջ գտնուող մայրապետներուն գլխաւորը որ «տնտեսուհի» կ'անուանուի, իր խնայողաբար հաւաքած գումարով հարիւր ոսկիէն աւելի ծախսած եւ եպիսկոպոսական ձեռք մը զգեստ պատրաստել տուած է Պոլսոյ մէջ։ Տնտեսուհի-Մայրապետը այդ զգեստը նուիրած է Ս. Յակոբեանց վանքին, իբրեւ բարեպաշտական յիշատակ մը։

—Ս. Պատրիարքը՝ Տրապիզոնի Առաջնորդին եւ Գաւառ. Վարչութեան խնդրանքին վրայ՝ հեռագրով հրահանգ տուաւ Գասթեմօնիի Տ. Շիրա քահանային որ պէս զի Տրապիզոն ուղեւորի, հոն քահանայագործելու համար։

—Երուսաղէմի Միաբանութեան անդամներէն տասներեք վարդապետ շնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղած են Օրմանեան Ս. Պատրիարքին։

—Պաշտօնակից մը կը ծանուցանէ թէ Աթէնքի եկեղեցին եւ դպրոցին շինութեան համար հանգանակութիւն մը պիտի կատարուի Եգիպտոսի հայ գաղութին մէջ, որուն համար Եգիպտոսի Առաջնորդ Տ. Յովսէփ եպիսկոպոսի եւ Պօղոս փաշա Նուպարի աջակցութիւնը խնդրուած է։

—Պատրիարքարանը Կիւրինի Տ. Ցեառ քահանային հեռագրով հրահանգ ղրկած էր, որպէս զի Սեբաստիա երթայ, հոն քննութիւն կատարելու համար։ Տ. Ցեառ քահանայ հեռագրաւ կ'իմացնէ Պատրիարքարանի թէ՝ օդերու խստութեան պատճառաւ չէ կրցեր Սեբաստիա երթալ, եւ թէ երբ օդերը նպաստաւոր ըլլան, անմիջապէս ճամբայ պիտի ելլէ։

—Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի յառաջիկայ 1904 տարուան օրացոյցի քննութիւնը յանձնուած էր Փէհլիվանեան Տ. Խորէն քահանայի՝ որ այդ քննութիւնը աւարտած ըլլալով, տեղեկագրով մը ղրկած է Պատրիարքարան։

—Գատըգիւղի Տ. Խոսրով քահանայի մասին Փոխանորդարանի մէջ եղած քննութիւնները աւարտած ըլլալով, տեղեկագիր մը պատրաստուած եւ Ս. Պատրիարքին մատուցուած է։ Այդ տեղեկագիրը Կրօն. Ժողովոյ յառաջիկայ նիստին մէջ պիտի քննուի։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ, 12 մարտ.— Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ կայս. հրամանագիր մը՝ ծանուցանող թէ Նիքոլա Բ. իր հօրը գործը շարունակելով, նկատողութեան առած է ռուս նկարագրին հակառակող կարգ մը պարագաներ, որոնք յաճախ ամբողջ ընտանիքներ փճացնելու հանգամանքը ունին. ուստի իրեն պարտք կը համարի, նոր օրէնքով մը, բարւոքել միջակարգեան դասակարգին, գիւղացիներուն, ուրիշ վիճակի տէրերուն եւ կղերականներուն բարեկեցութիւնը։ Հրամանագիրը անհրաժեշտ պէտք ցոյց կու տայ բարենորոգել գաւառներու վարչութիւնը եւ հաստատուն հիման վրայ դնել ընտանիքը, վարժարանը ու հանրային կեանքը։ Հետեւաբար հրաման տրուած է Նախարարներուն ծրագիրներ մատուցանել այդ առթիւ գործադրուելիք միջոցներուն համար։ Հրամանագիրը կը յայտարարէ որ անհրաժեշտ է յարգել կրօնքներու ազատութիւնը։ Կայս. հրամանագիրը, երկրին տնտեսական վիճակը զարգացնելու մասին խօսելով, կ'ըսէ թէ գիւղային ժողովրդեան կացութեան բարւոքմանը վերաբերեալ ծրագիրներ պիտի ներկայացուին կառավարական խորհուրդներուն, որոնց վրայ պիտի աւելնան՝ հանրային վստահութիւնը վայելող անձեր։

ՈՒԻԼՎԻՉ.— Երեսփոխանական ընտրութեանց միջոցին, որ հրաժարեալ Լորտ Պէրէսֆորտի յաջորդ մը ընտրելու համար կը կատարուէր, Քրուքս գործաւորներու ընտրելին ընտրուեցաւ 8687 ձայնով, 5458 ձայնի դէմ զոր ստացաւ պահպանողական Տրէյճ։

ԳԱՀԻՐԷ.— Գերմանիոյ գահաժառանգին եղբայրը՝ Էյթէլ իշխանը շատ հիւանդ է. զօրաւոր տենդ մը ունի։ Իր եղբայրը պիտի չընկերանայ՝ Վերին-Եգիպտոս կատարելիք ուղեւորութեան մէջ։

ՀՌՈՄ.— Վէզուվի բորբոքումը բուռն կերպով շարունակուեցաւ ամբողջ գիշերը։ Այս առտու հրաբուխին ոյժը այնքան զօրաւոր չէ եւ ցնցումները աւելի տկար են։

ԲԱՐԻԶ.— Երեսփ. Ժողովը սկսաւ վիճաբանիլ արտօնութիւն խնդրող կրօնական միաբանութեանց աղերսագիրներուն վրայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովը 53ի դէմ 202 ձայնով քուէարկեց 9,647,000 անգլիական ոսկիի վարկ մը՝ բանակը պէտք եղածին պէս սպառազինելու համար։

ԱԹԷՆՔ.— Երեսփ. Ժողովին մէջ Սմոլէնսքի զօրավարը պատասխանեց իրեն դէմ ըսուածներուն՝ Տոմոքոյի ճակատամարտին մէջ իր կատարած դերին համար։ Յայտարարեց թէ կառավարութեան հրամանները միայն գործադրած էր եւ թէ հակառակը մտածող մը եթէ կայ, թո՛ղ զինքը ղրկեն զինուորական ատեանի մը առջեւ եւ այն ատեն երկիրը պիտի իմանայ ճշմարտութիւնը։ Պատերազմական նախարարը, հարցապնդումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ զինուորական վերակազմութեան վերաբերեալ ծրագիրները իր նախաձեռնութեանը արդիւնք են։ Յաւելց թէ չընդունիր այն տեսութիւնը, որով ինք պարտաւորուած ըլլայ նկատողութեան առնել ընդհ. հրամանատարին ստորակայութեան ներկայացուցած աշխատութիւնները։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 12 մարտ.— Երեսփ. Ժողովին մէջ սկսաւ արտօնութիւն խնդրող կրօնական միաբանութեանց աղերսագիրներուն վիճաբանութիւնը։ Կարդացուեցաւ Պ. Ռապիէի տեղեկագիրը որ կը պահանջէ թէ աղերսագիրները դասակարգաբար քուէարկուին։ Կէրօ աբբան ու Պ. Լէրոլ դէմ խօսեցան տեղեկագրին եւ պահանջեցին որ արտօնութիւնը տրուի։ Պ. Ռապիէ հակառակը խօսեցաւ։ Վիճաբանութիւնը շատ ոգեւորուած էր։ Կը գուշակուի որ ուրիշ նիստ շարունակէ։

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ կայսրը հրամանագիր մը հրատարակեց, որով կը ջատագովէ կարգ մը բարենորոգումներ՝ ռուս ժողովրդեան կեանքին պայմանները աւելի բարելաւելու համար։

ՎԻԷՆՆԱ.— Երեսփ. Ժողովը սկսաւ ելմտացոյցին վիճաբանութիւնը։

ԳԱՀԻՐԷ.— Գերմանիոյ Էյթէլ իշխանին վիճակը ծանր է։ Տենդը շատ զօրաւոր է։

ՄԱՏՐԻՏ.— Կը ծանուցուի թէ Սպանիոյ ելմտական նախարար Պ. Վիլլավէրտէ պիտի հրաժարի՝ վասն զի օր՝ օրի աւելի կը շեշտուի դահլիճին քանի մը անդամներուն անհամաձայնութիւնը։

ԲԱՐԻԶ.— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ ահռելի ընդհարում մը տեղի ունեցեր է ամերիկեան Նավար եւ Նեօյարքիս շոգենաւերուն միջեւ։ Երկուքն ալ ընկղմեր են իրենց բոլոր ուղեւորներով։

ՁՄԵՌԸ

ՎԻԷՆՆԱ, 10 մարտ.— Աւստրիոյ Ինսպրուկ քաղաքին մէջ առատ ձիւն կը տեղայ։ Գետինը ծածկուած է քանի մը մատ ձիւնով։

ՀՈՒՆՏՊԻՐԿ.— Անցեալ գիշերուընէ ի վեր հոս շատ ձիւն կը տեղայ։ Փողոցները ծածկուած են քսանհինգ սանթիմ բարձրութեամբ ձիւնով։

—Պատի մէջ շատ ձիւն կը տեղայ եւ սոսկալի ձմեռ կ'ընէ։ Շրջակայ լեռները ծածկուած են ձիւնի թանձր խաւով մը։

—Աւստրիոյ զանազան կողմերը, քանի մը օրէ ի վեր յորդառատ անձրեւ կը տեղայ։

—Վիէննայի մէջ սկսաւ ձիւն տեղալ։ Ջերմաչափը զերոյէն վար իջաւ։ Աւստրիոյ հարաւային ու հիւսիսային կողմերը ահագին ձիւն կը տեղայ։ Ծառերու ճիւղերը կը կոտրին ձիւնին ծանրութեան տակ։ Վերջապէս ձմեռը ամենայն սաստկութեամբ վերսկսած է Աւստրիոյ ամէն կողմերը։

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ՅԵՏԻՆԸ Փ. ԹԸՍՍԱՃՕՂԼՈՒ
ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ. չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ, կտրոններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, Սակարանի գործողութիւններ կը կատարէ, ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեանց պարգեւներուն ստուգութիւնը ձրի կը բացատրէ եւն.։

Eau minérale naturelle
Krondorf
la meilleure boisson de table et rafraîchissante.

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 27 Փետրուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	32	33 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	32	34 1/2
Ամէնէն վար գին	»	32	23
Ռումէլիի Երկաթուղի գոզ.	Ֆր.	124	12
Ամէնէն բարձր գին	»	124	25
Ամէնէն վար գին	»	122	87
ԲԱՑՈՒՄ 28 Փետրուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	32	33 1/2
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	124	25
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Գանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթօմ.		—	—
Յօս. Օթօմ. Տամմ է Վոլէօն		9	13
Յամ. Ապահ. Ընկ.		4	22
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	10
» ժուիսանս		1	65
» պարտաթուղթ		494	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		497	50
Թրանսվալ		144	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիփսիէն		886	25
Լավրիոմ		94	50
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	37
« պարտաթուղթ «		527	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	Ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 3/4
Պէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	06
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բօլ Էմբէրիալ	»	20	—
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէթալիք	»	—	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 12 Մարտ			
Անգլիական Քոնսոլիտէ		91	63
Օսմանեան Թանզ սէրի Բ.		60	25
» » » Գ. բաց.		29	63
» » » Դ. գոց.		29	75
Օսմանեան Գանքա		14	12
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		42	50
» Մոնոփոլ		44	—
Պուլկարական 1888		91	75
Էժիփսիէն իւնիֆիէ		107	50
Տօմինիալ		105	—
Թրանսվալ		5	75
Այտին երկաթուղի		18	50
Փոխանակագիր		25	37 1/2
ԲԱՐԻԶ, 12 Մարտ			
Ֆրանս. Թանզ 3 %		100	2
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	30	45
գոց.	»	30	35
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	32	57
Օսմ. Կայս. Գանքա	Ֆր.	606	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	128	25
Օսմ. մաքսատուն	»	482	—
Օսմ Ռէժի	»	372	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	509	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1137	—
Իտալական Թանզ	»	102	37
Սպանիական արտաքին	»	92	—
Թրանսվալ	»	147	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	170
Դրամապէդ	»	—	—
ՊԷՐԼԻՆ, 12 Մարտ			
Ռուպլը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	130	80
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	315
ՎԻԷՆՆԱ, 12 Մարտ			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240	40
Ռումէլի երկաթուղի	»	118	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—
ՊՐԻՒՍԷԼ, 12 Մարտ			
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		20	02
Ռումէլի երկաթուղի		124	75

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 386
ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ճիշդ Զղուքեանց դիմաց)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

{Էն Առաջ Սա Կարդացէք}
ՀՈՎԱՆՈՑԱՎԱՃԱՌ
ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ

Քանի մը հարիւր կամ հազար դրուշ ծախսելով կը գնէք կամ շինել կու տաք զգեստ, շապիկ, ֆէս եւ գլխարկ՝ վայելելու եւ վայելցնելու համար։ Աղէկ։ Բայց ինչ օգուտ. եթէ անձրեւ մը բռնուիք ու եթէ հովանոց չունենաք — կամ անձրեւ չանցնող հովանոց մը — ատոնք ամբողջ կը բծաւորին եւ նորութեան շէնքշնորհքը չի մնար վրանին։ Ուստի, խնամով շինուած, ձեւաւոր եւ բնաւ անձրեւ չթափանցող ՀՈՎԱՆՈՑ մը գնեցէք Ղալաթիոյ հռչակաւոր հովանոցավաճառ Միհրդատ Հայկազնէն։ Գոհ կը մնաք

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլիւէնզային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնտորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։
ՏՈՔԹ. ՍԹԷՓՈՒԼԻՍ

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Օսմ. Հանրային Պարտքի Թողթաղ հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու շահագրգռուողներուն թէ՝ Պաղ օղի Մթերանոցներու անունով ընկերութիւնը վճարած է դրոշմաթուղթի տուրքը իր դրամագլուխը կազմող 50,000 անգլ. ոսկիին, որ բաղկացած է իւրաքանչիւրը 1 անգլ. ոսկինոց 50,000 բաժնեթուղթերէ։ Ուստի այդ բաժնեթուղթերու տէրերը պէտք է ներկայանան Հանր. Պարտքի դրոշմաթուղթերու գրասենեակը, որ կը գտնուի Զէնարանին մէջ, որպէս զի առանց իրենցմէ ոեւէ ծախք պահանջուելու, դրոշմաթուղթը փակցնելու ձեւակերպութիւնը կատարուի։

8/21 մարտ 1903 2—3

⁂

Հանր. Պարտքի Վարչ. Խորհուրդը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ յառաջիկայ մարտ 1/14էն սկսեալ հարիւրին ½ տոկոս պիտի տրուի, օսմ. հանր. պարտքի քոնվէրսիոն եղած պարտաթուղթերուն 39 թիւ կտրօնին վրայէն։ Վճարումները պիտի կատարուին մինչեւ յառաջիկայ 1/14 օգոստոս կտրօնին վրայ նշանակած քաղաքներու մէջ։ Այդ թուականէն յետոյ Կ. Պոլսոյ մէջ պիտի վճարուին։

3—7

⁂

Հանր. Պարտքի Վարչութեան ընդհանուր տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանը մտնել փափաքողներուն թէ վարժարանին բացումը տեղի պիտի ունենայ 1903 (1319) մարտ 22ին (Ապրիլ 4)։ Ընդունելութիւնները հետեւեալ պայմաններով տեղի պիտի ունենան։

Վարժարան մտնել ուզողները պէտք է առ նուազն 18 տարեկան ըլլան. բացառութիւն չըլլար։ Ընտրելիները հետեւեալ նիւթերուն վրայ քննութիւն պիտի անցընեն. 1. Թուաբանութիւն. 2. Երկրին մէջ խօսուած մէկ լեզուն գրել գիտնալ։

Քննութիւնները թրքերէն լեզուով տեղի պիտի ունենան։ Շերամաբուծական վարժարանը ընդունելիք աշակերտներուն թիւը միայն 30 հոգի նշանակուած ըլլալով, այդ 30 աշակերտները պիտի ընտրուին քննութեանց մէջ ընտրելիներու շահած թիւերուն կարգին համաձայն։ Հետեւաբար վարժարան մտնել փափաքողները նշանակուած թուականէն առաջ պէտք է իրենց խնդրագիրները ուղղեն Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանի տնօրէնին, եւ բացման օրը ներկայանան, իրենց ծննդեան վկայագրով եւ բարի վարքի վկայականով մը։ Բ. տարեշրջանի աշակերտներուն ալ կը ծանուցուի թէ պէտք է վարժարանը գտնուին երկուշաբթի օրը, 24/6 ապրիլ 1903 (1319). իրենց դասերը պիտի վերսկսին միեւնոյն օրը, ճիշդ ժամը 6ին (Ը. Թ)։

⁂

ԱԶԴ.— 1903 մարտ ամսուան, այն է ոգելից ըմպելիներու տուրքին առաջին մասնավճարի պայմանաժամը մօտենալուն հետեւանօք, Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութեան ընդհանուր տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պոլսոյ եւ արուարձաններու մէջ ոգելից ըմպելիներու վաճառումովը զբաղողներուն թէ՝ կանոնագրին 12րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, պէտք է ներկայ փետրուար ամսոյ միջոցին ներկայանան ոգելից ըմպելիներու Պոլսոյ Տեսչութեան, որ կը գտնուի Զէնարանի նոր շէնքին վերի յարկը, ստանալու համար իրենց արտօնագիրը, համաձայն նոյն կանոնագրին 10րդ յօդուածին։ Անոնք որ մինչեւ մարտ 1 վերոյիշեալ Տեսչութեան չեն ներկայանար, օրինական պատիժի պիտի ենթարկուին։ 10—10

3/16 փետր. 1903

⁂

Շերամաբուծական հսկողներու ընտրութեան համար, անցեալ հոկտ. 28ին (Ը. Ե.) երկրագործական Նախարարութեան պաշտօնատան մէջ բացուած մրցումին մէջ 12 պսակաւորներ ընդունուած էին։ Արդ, Օսմ. Հանր. Պարտքի Ընդհ. տնօրէնութիւնը անբաւական գտնելով այս թիւը, կը ծանուցանէ շահագրգռուողներուն թէ՝ շերամի հունտերու պատրաստութեան եւ վաճառման մասին գոյութիւն ունեցող եւ Կայս. Իրատէով վաւերացուած 1318 մայիս 12ի կանոնագրին Ս. յօդուածին երրորդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, Կ. Պոլսոյ մէջ նոր մրցում մը պիտի բացուի, որուն պիտի կրնան մասնակցիլ մասնագէտ գործակալներ, որոնք, քննութենէ ետքը, գաւառներու մէջ շերամաբուծութեան հսկող պիտի անուանուին, եւ պիտի զբաղին նաեւ մանաւորապէս քօնթրօլ ի գործ դնելով շերամի հունտերու պատրաստութեան եւ շերամ հասցնելուն վրայ։

Վերոյիշեալ մասնագէտ-գործակալները, որոնց թիւը պէտքէն կախում պիտի ունենայ, պիտի ստանան 600 ղր.ի ամսաթոշակ մը, ինչպէս նաեւ իրենց տեղափոխութեան ծախքերը։ Ընտրելիները պարտին ի ձեռին ունենալ Օսմ. Կայսրութեան երկրագործական վարժարաններէն մէկուն եւ կամ Պրուսայի Շերամաբուծական վարժարանին կողմէ տրուած վկայական մը, եւ պէտք է քննութիւններ տան ընդհանրապէս հունտերու պատրաստութեան եւ շերամներու բուծման տեսական եւ գործնական եղանակներուն, ինչպէս նաեւ թթատուններ հասցնելու եւ թթենիներու ենթարկուած հիւանդութեանց վերաբերեալ խնդիրներու մասին։ Մրցումի մասնակցողներէն անոնք որ գոհացուցիչ քննութենէ մը ետքը ընդունուին, պարտաւոր պիտի ըլլան կատարելու բոլոր վերոյիշեալ պաշտօնները՝ ո՛ւր որ ղրկուին։ Փափաքողները պէտք է իրենց խնդրագիրը իրենց ունեցած վկայականին հետ՝ ուղղեն Հանր. Պարտքի Վարչութեան ընդհ. տնօրէնութեան, Կ. Պոլիս, ուր պարտին գտնուիլ, 1903 փետր. 15/28ին, երբ տեղի պիտի ունենան քննութիւնները։

3/1 փետր. 1903 6—6

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ
ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ
ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ԿԸ ՏՊՈՒԻՆ
ԹՐՔԵՐԷՆ, ՀԱՅԵՐԷՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԵՒ ՅՈՒՆԱՐԷՆ
ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ
ԶԱՆԴԷՍՆԵՐ, ՏԵՏՐԱԿՆԵՐ, ՄԱՀԱԶԴՆԵՐ, ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐՆԵՐ, ՆԱՄԱԿԱԳԼՈՒԽՆԵՐ,
ԱՅՑԱՔԱՐՏԵՐ, ՔԱՐԹ-ԱՏՐԷՍՆԵՐ ԵՒ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԵՆ
ԱՄԷՆ ՕՐ ՄԻՆՉԵՒ ԿԷՍ ԳԻՇԵՐ ՈՒ ԿԻՐԱԿԻ
ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է ՏՊԱՐԱՆԸ
[illegible]

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻԶ
THE SINGER MANUFACTURING Co

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Չարշը պօյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ լուի տունը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՒ

ԱԶԴ.—Շիրքէթի Խայրիէի տնօրէնութիւնը նուազուրդի կը դնէ, նմուշները կնքուած պահարաններու մէջ դրուած, 24,000 թօնօ հանքածուխ, Լամպթըն լարճ սթիմ քօլս տեսակէն, իր յանձնառութեանց տետրակին պայմաններուն համաձայն յանձնելի, ու 25 օրը անգամ մը 2500էն 3000 թօնոյի հայթայթումով, առաջին յանձնումը յառաջիկայ ապրիլ 15/28ին կատարուելու պայմանով։ Շիրքէթի Խայրիէի տնօրէնութիւնը ինք պիտի ստանձնէ ածուխին փոխադրութիւնը, յետոյ ածուխին իւրաքանչիւր թօնօյէն զեղչելով տասնըմէկ բէնս։ Կնքուած պահարաններու մէջ դրուած նմուշները պիտի ընդունուին մինչեւ յառաջիկայ մարտ 1/14, ժամը 8, երբ պիտի փակուի նուազուրդը, եթէ առաջարկները նպաստաւոր ըլլան Ընկերութեան։ 1500 ոսկիի գումար մը աւանդ պէտք է ձգուի։ 6—6

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000է աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը եւ որոնց կը պատկանին բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ [illegible] մինչեւ հիմա ուրիշ որ եւ է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի [illegible] եւ [illegible]. յանձնուած օրէն [illegible] ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, [illegible] եւ [illegible]. Տնտեսական բոլիսը [illegible] փոխատուութիւններ 3 տարի [illegible] յետոյ [illegible] ապահովագրին հաշուոյն առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները [illegible] նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար [illegible], վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու [illegible], յետոյ [illegible] ապահովագիրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարեկէ [illegible]։ Ապահովագրութեան [illegible], բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, ինչպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի [illegible] ապահովագիրները։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտատոմսներ ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պարտատոմսներէն ամէնէն աւելի [illegible]։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Հ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹԶԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Բնիկ Պաշտօնեայ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ
Պոլիս, Հուիթզլ խան
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Հիւանդութենէ ապաքինողներու, տկար կազմ ունեցողներու, արեան ապականութեան եւ մորթի հիւանդութեան ենթարկուողներուն ու կուրծքի տկարութենէ տառապողներու՝ ձկան իւղ կը յանձնարարեն. սակայն՝ ձկան իւղին անախորժ հոտն ու զզուելի համը կը ձանձրացնեն զայն գործածողները, որոնք կամ դարչանքով կը խմեն եւ կամ կը ստիպուին բնաւ չի խմել։ Ֆրանսայի բժշկական կաճառէն տօքթէօր ԲՈՒՐԹՈՒԼ, նոր ձկան իւղ մը պատրաստած է ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ անուամբ, որ հասարակ ձկան իւղերու զզուեցուցիչ համէն ու հոտէն զերծ է բոլորովին. խիստ անուշ համ ունի եւ անանուխ, եղեւնի ու մանիշակի հոտ կը զգացնէ, ինչ որ բացառիկ դիւրութիւն մըն է գործածելու։ Ո՛չ խմելու ատեն, ո՛չ ալ անկէ ետք բնաւ զզուանք մի զգար խմողը։ Բժիշկները միաձայնութեամբ կը յանձնարարեն ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ԱՆՈՒՇԱՀԱՄ ՁԿԱՆ ԻՒՂԸ որ միեւնոյն ժամանակ ազդեցիկ եւ փորձուած դարմանն է դժուարաշնչութեան, կուրծքի իջուածքներու, հարբուխի, կուրծքի տկարութեան եւ մինչեւ իսկ կրնայ առաջքն առնել թոքախտին։ Ամէն ճաշէ առաջ մէկմէկ դգալ առնել պէտք է։

Կը ծախուի Պահճէ Գարու Պիւյիւքեան դեղարանը։ Սուլթան Համամ Մեջիքի Լինօս եւ Պօնտիչեանօսի դեղի մթերանոցները եւ ամէն մեծ դեղարաններու մէջ։

796 41—52

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զբաղումներս ստիպած էին զիս նստակեաց կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ։ Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, ստամոքս կը մթննայի, ստամոքսս կը խառնուէր ու օր մը հանգիստ չունէի. Պասուրէն գոյացած պուշտերը մանաւանդ միշտ զիս կը խոշտանգէին։ Բժշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՀԱՏԻԿՆԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս շտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը ամբողջապէս բժշկուեցաւ եւ ոչ Պասուրէն եւ ոչ պուշտերէն հետք չմնաց, եւ հիմայ Տքդ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ։

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարման են, պնդութեան, պասուրի եւ անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորապէս գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն եւ մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 479

VIN DE BUGEAUD
TONI-NUTRITIF AU QUINQUINA ET AU CACAO
ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻ
ԿՈՐՈՎԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԻՆԱՔԻՆԱՅՈՎ ԵՒ ԿԱԿԱՈՅՈՎ

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻՆ կորովիչ գինիներու էն հաւանելին եւ էն լաւն է։ Բովանդակ աշխարհի բժշկական հեղինակութիւնները զայն կը յանձնարարեն անարիւնութեան, քլորօզի, ամէն տեսակ տենդերու, ջղային հիւանդութեանց, ստամոքսի հիւանդութեանց եւ նորաբոյժ վիճակի համար։

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ. — P. LEBEAULT & Cie, 5, rue Bourg-l'Abbé, PARIS.

ԻՒՆԻՕՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Ապահովագրական Ընկերութիւն
Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829
Վանտոմի հրապարակ, թիւ 9 սեփական շէնքին մէջ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	252	Միլիոն ֆրանք
1900ին գանձուած ապահովագին	21	»
Դրամագլուխ եւ պահեստ	107	»
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	19	Միլիառ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	120	Միլիոն ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	260	»
Դրամագլուխ եւ պահեստ	153	»
1900ին գանձուած ապահովագին	17	»

Արեւելքի համար մասնաւոր սակացոյց զեղչեալ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերադանց քան ուրիշ ո՛ եւ է ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի աւելցող վճարում. որով Իւնիօնի ապահովագրուողը ԶԵՐԾ են այն վտանգներէն եւ յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին միւս այն անձինք որ Շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՍՆՈՏԻ եւ ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ եւ Արեւելքի Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թանշապուրեան խան, Օսմ. Պանքային դիմացը։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ ՆԷՆԻ խան, Բաքահէյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը ՆԷՆԻ խանի Հավուզ փողոց Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեռ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զատօխ
Մաքրուճըլար Չարշըլը խան թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներուն համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

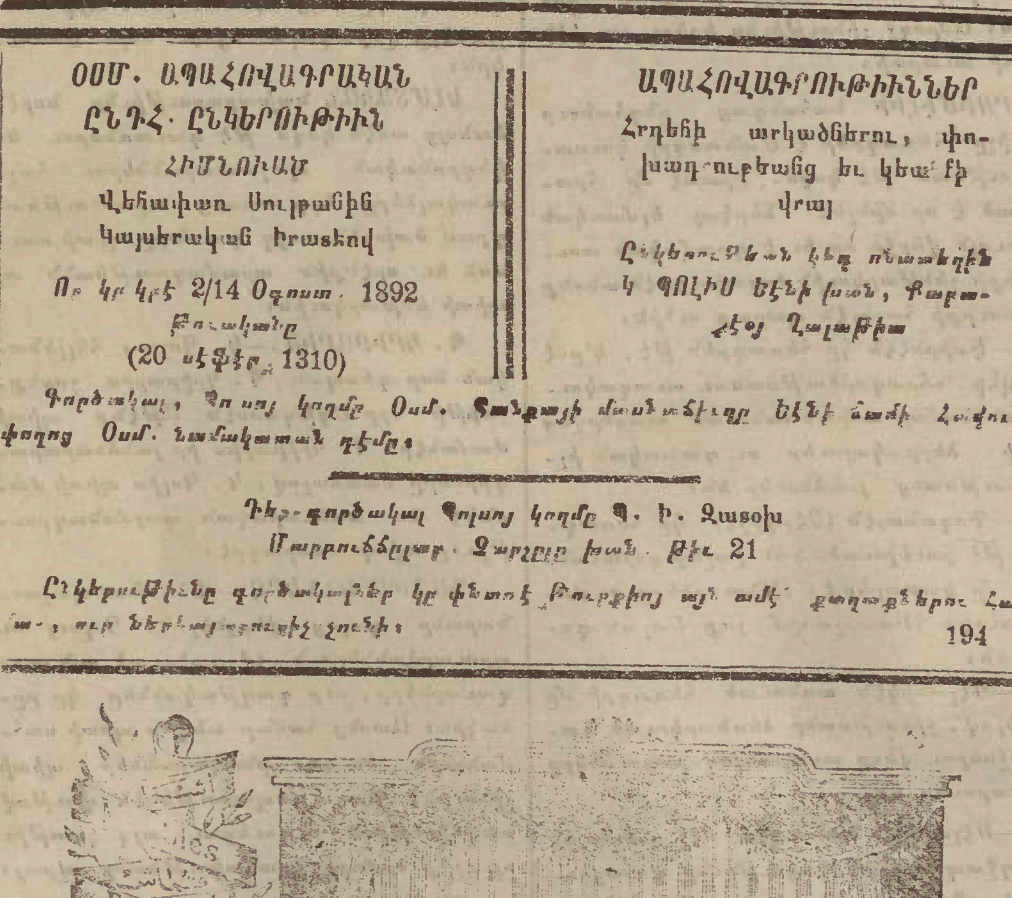

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ԺՈՐԺ ԲՕԱԼԹԻԻ
ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ
Բերա, Գալրիստան փողոց, քաղաքապետութեան շէնքին դիմաց

ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Ննջասենեակներու, սրահներու, ճաշասրահներու յատուկ կարասիք։ Ամերիկեան կարասիներ։ Իտալիոյ միացեալ գործարաններու կարասիներու մթերանոց (գործարանի գնով վաճառում)։ Ամբողջական կահաւորում տուներու, պալատներու, գրասենեակներու, եւայլն։

744 ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ 39—52

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցերիօ	1735
Արիոսդօ	227[illegible]	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրանօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սալէրօ	1200
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրաշիօ	3600	Մօնթէվիտէօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իտակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիփսօ	1337	Էրատօ	1841	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլփինօ	2307	Պալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Գաթօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քովնօ	1700	Պօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէփանտօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլորատօ	4235	Գիթանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Օրասիօ շոգենաւը, նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած [illegible] եւ Օտեսա ուղեւորած է։

Թոֆիօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 13ին։

Միֆասօ շոգենաւը, նաւապետ Ռօբս, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 21ին։

Դիմել առ գործակալս Յ. ՀԻՒՑ ԷՆՐԻՔՕՑ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միւմթ խան, Ղալաթիա 377

ԲԱԹ ՏԸ ՆԱՖԷ ՏԸԼԱՆԿՐԸՆԻԷ

PATE DE NAFÉ
DELANGRENIER

Շատ ախորժելի շաքարահատ մըն է ընդդէմ կուրծքի հիւանդութեանց։ Բարիզի Ֆաքիւլթէին ու հիւանդանոցներուն 40է աւելի բժիշկներուն կողմէ հռչակուած է իբր շատ ազդեցիկ դեղ մը ընդդէմ ՀԱԶԻ, ՑՕԴԱՑԱՒԻ ու ՊՐՕՆՇԻԹԻ։

Տըլանկրընիէ մարքան պահանջել։

Կը գտնուի ամէն դեղարաններու մէջ։ 23—30

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵ ՆԱՒԵՐԻ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարկութեան երթեւեկութիւններ

Գշ. 25/10 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 26/11 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիաէն (Բորդ-Սայիտ, եւ Ֆա. Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ)
Եշ. 27/12 Սեվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 28/13 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ. 29/14 Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԷԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տոմսեր ուղղակի Մարսիլիա համար. Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյ [illegible]
516 Թ. ՌՈՇՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի ու [illegible] միջեւ բանեցող

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիա	350
Առմէնեան	10500	Ֆէնիքշիըն	35
Քէստրիան	10500	Արրժ.րն	300
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	350
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	350
Գոլոմպիան	8000	Աթէնիան	250
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	250
Գաստոնիան	8000	Ալզաշիըն	250
Ֆրըճինիան	8000	Լէսպիան	200
Ծալէրնիան	3700	Մինծօ	90
Վալօնիան	3700	Օբօրդօ	80
Ֆլամինիան	3700	Լէսպօն	8
Ծապիան	3500		

Ապրանքներ [illegible] կը խնդրուի իրենց [illegible] Ղալաթիոյ մաքսատունը [illegible] իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Ղալաթիա, [illegible]
600

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավլիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուրանի	7269	Շէրպուրկ	161

Շերպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Բէր-[illegible], ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս կը սպասուի մարտ 1/14ին։

Դիմել առ ԺՕԼԻ եւ ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
[illegible] խան, թիւ 6. 7. 8 Ղալաթիա, [illegible] փողոց։ 255

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի, Ֆրանսայի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անուպիս	3000	Նէֆթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մէֆիսբո	2000
Օսմանլի	3000	Կարրընք	1500
Մարեոթիս	2500	Կիւլէթ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
194 31. Ջէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՐԵԱՆ